

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 žen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
 in zanimivemu živju. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI . . .
 Naročnikom naznanjamo, da vol ne pošil-
 jamo potrdil za poslano naročnino. Za-
 dostuje potrdilo poleg naslova na listo-
 do katerega dne, meseca in leta je na-
 ročnina plačana. Uprava.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 80. — Štev. 80.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 7, 1938 — ČETRTEK, 7. APRILA 1938

Volume XLVI. — Letnik XI-VI.

A. HITLER JE ZAKLJUČIL PLEBISCITNO KAMPANJO

PREBIVALSTVO BIVŠE AVSTRIJE NOČE NIČ SLIŠATI O PREJŠNJEM KANCLERJU SCHUSCHNIGGU

Hitler je očital bivšemu nemškemu kanclerju, da je igral dvojno vlogo. — Poslušalci so kričali: — Obesite ga! — Hitler ve, da ga v inozemstvu ne cenijo, kar ga pa baje ne briga. — Schuschnigg je dovoljeno čitati nazijske časopise. — Število samomorov na Dunaju narašča. — Židovski odvjetniki brez službe.

INNSBRUCK, Nemčija, 6. aprila. — Adolf Hitler bo jutri zaključil svojo kampanjo za splošno glasovanje, ki se bo vršilo v nedeljo po vsem nemškem in bivšem avstrijskem ozemlju.

Nocoj je imel tukaj dolg govor, v katerem je odločno obsojal bivšega avstrijskega kanclerja Kurta Schuschnigga in njegovo politiko.

— Ko je bil pri meni, — je vzkliknil Hitler, — mi je sveto obljubil, da bo z menoj sodeloval. Komaj se je pa vrnil na Dunaj, je odredil splošno glasovanje, upajoč, da mu bo avstrijski narod izrekel zaupnico. Mogoče bi mu jo izrekel, toda to bi se zgodilo pod policijskim pritiskom.

Poslušalci so začeli po teh Hitlerjevih besedah kričati: — Obesite ga! Obesite ga!

— Prav dobro vem, — je nadaljeval Hitler, — da mojih dejanj ne cenijo v inozemstvu. Toda kaj me to briga. Poglavitno je, da jih ceni moj narod. Priznanje mojega naroda je zame merodajno, za mnenje patentiranih demokratov v Zapadnih deželah se pa ne brigam.

Hitler je tudi kritiziral bivšega nemškega kanclerja Heinricha Brüninga, katerega je imenoval "moj prednik".

— On je hotel, — je dejal Hitler, — da bi Nemčija izrabila prilike, ki jih ji je nudil političen položaj v drugih državah in da bi se udeleževala vseh mednarodnih konferenc. Ta politika ni bila pravilna. Narod se mora rešiti sam. Le tisto, kar narod sam doseže, nekaj velja.

Navdušenja ni hotelo biti ne konca ne kraja, ko je Hitler vzkliknil: — Avstriji niso bili slepi in so videli, kako se je dvignila Nemčija pod naravnim socializmom. Kako bi mogel biti jaz slep in gluha za trpljenje avstrijskega naroda?

DUNAJ, Nemčija, 6. aprila. — Navzlic nasprotnim poročilom se bivši avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg še vedno nahaja v svojem stanovanju v palači Belvedere.

Neki časnikarski poročevalec ga je videl hoditi po parku v družbi grofice Fugger, s katero se po nekaterih poročilih namerava poročiti.

Dr. Schuschniggu je dovoljeno brati časopise — seveda nazijske — in se sme tudi posluževati radija in poslušati inozemske postaje.

Dvorna straža, ki je prej stražila palačo, je bila odstranjena in zamenjana z detektivi.

Mnogo vodilnih mož prejšnje avstrijske vlade se nahaja v koncentracijskem taborišču v Gorenji Avstriji. Med njimi so tudi bivši dunajski župan Rihard Schmitz, bivši policijski načelnik Manda, bivši ravnatelj državnih železnih kočevnikov in glavni urednik lista "Stunde" dr. M. Siegelberg.

Tudi število samomorov narašča. Med mnogimi drugimi je izvršil samomor dr. Schlag, pravni svetovalec državnih železnice, ker je bil židovskega pokolenja in se je bal, da bo izgubil pokojnino.

Naslednjega dne pa je prišlo uradno pismo z naznanilom, da bo dobival celo pokojnino.

V kratkem bo na Dunaju vzeta pravica opravljanja ovetniško službo 2000 židovskim odvjetnikom, z izjemo onih, ki so se borili v svetovni vojni. Židovski zdravniki so bili odstranjeni iz vseh bolnišnic.

Pogajanja med Anglijo in Italijo

KARDINAL INNITZER PRI PAPEŽU

Innitzer bo pojasnil papežu svoje politično stališče. — Noben zastopnik Vatikana ga ni sprejel na postaji.

VATIKAN, 6. aprila. — Dunajski nadškof kardinal Teodor Innitzer je v torek zvečer dopel v Rim, kamor ga je poklical papež Pij XI., da mu pojasni svoje poslovanje z novimi nazijskimi gospodarji v Avstriji. Kmalu po svojem prihodu je bil že v živahnem razgovoru s papeževim državnim tajnikom kardinalom Evgenom Pacellijem.

Kardinala Innitzerja je na železniški postaji pozdravil ravnatelj avstrijskega dubovniškega kolegija, toda vsakdo je mogel opaziti, da ga ni prišel sprejeti noben zastopnik Vatikana, iz česar je mogoče sklepati, da je Innitzer pri Vatikanu v nemilosti.

Nadaljno razmerje med Vatikanom in nazijsko vlado je mnogo odvisno od izida razgovorov med kardinalom Innitzerjem in papežem.

Vatikan je kardinalu Innitzerju zelo zameril, ker je vzel postavbo sam v svoje roke in je sklonil tilnik pred kanclerjem Hitlerjem, ko je še svojim pisnom dodal nazijski pozdrav "Heil Hitler", ne da bi se prej posvetoval s Sveto stolico.

Navzlic temu pa je mogoče, da bo Innitzerjevo pojasnilo o cerkvenem položaju v Avstriji napotilo papeža, da bo izpremenil svoje stališče proti nazijskem, ker bodo najbrže tudi nazijski izpremenili svojo versko politiko, ko so se polastili katoliške Avstrije.

Celo vatikanski krogi imajo nekaj upanja, da bo prišlo do boljših odnosov med Vatikanom in nazijsko vlado, ker so razni govorniki v sedanji kampanji za plebiscit tako v Nemčiji kot v Avstriji zatrjevali, da nemška vlada ne bo posegala v verske zadeve, dokler se cerkev ne vmešava v politiko.

Nekatera poročila, ki pa niso bila potrjena, tudi pravijo, da je papežev unucij v Nemčiji stopil v stik z raznimi vladnimi uradniki in da se je zato papež odločil, da letos ne bo takoj po Veliki noči šel na grad Gandolfo, temveč bo ostal v Vatikanu, dokler kancler Hitler po svojem obisku ne bo odpotoval iz Rima.

Papež ne bi odložil svojega odhoda v Gandolfo, ako ne bi bil namenjen sprejeti Hitlerja in ne bi imel upanja, da bo z njim prišel do kakega sporazuma glede katoliške cerkve v Nemčiji.

Pri plebiscitu 10. aprila bodo smeli voliti samo ariji, in Zide, ki bodo skušali voliti, bo zedala stroga kazen.

REPUBLIKANCI SO V HUDI STISKI

Republikanska Španija je razdeljena na dvoje. Republikanci obu p n o prosijo Anglijo in Francijo za orožje.

HENDAYE, Francija, 6. apr. — Fašistična armada prihaja čez obrežno gorovje in njihova artilerija je že razdeljala cesto, ki veže Valencijo z Barcelono. S tem je republikanska Španiska razdeljena na dvoje.

V skrajni sili se je republikanska vlada obrnila na Anglijo in Francijo in ju naprosila za orožje in municijo, da odgovori na zahteve generala Francea, da se Barcelona brez-pogojno poda.

Na razdaljo 10 milj je cesta, ki veže bogato Katalonijo na severu in z begunci napolnjeno Valencijo na jugu, je pod neprestanim ognjem fašistične artilerije.

Republikanska vlada je v London in Pariz poslala obupno prošnjo, da je razpuščen mednarodni nevmeševalni odbor s svojimi "neznosnimi krivicami" in da je dovoljeno republikanski vladi dobivati orožje in municijo od drugih držav.

Štiri province Katalonije so popolnoma obrezane od ostalih šestih republikanskih provinc na jugu, ko so fašisti že skoro popolnoma obkrožili Tortoso.

Madrid s svojimi 1.000.000 prebivalci je osamljen. Okoli 150.000 vojakov pod poveljstvom generala Jose Miaja, ki so prisegli, da umrjejo pri obrambi glavnega mesta, je v hudi stiski, ker jim primanjkuje municije.

BARCELONA, Španiska, 6. aprila. — Danes je imelo prvo posvetovanje novo ministrstvo, ki se nagiba precej proti levi in ga podpirata dve veliki delavski organizaciji. Ministrskemu predsedniku Juanu Negrinu je bila poverjena vsa oblast v namenu, da izvedejo državljansko vojno. Ministri so sklenili, da se bo vlada borila do bridkega konca. Negrinu je pa bilo naročeno naj spravi pod orožje vsakega, količjak sposobnega moškega, ki se je doslej nahajal za fronto.

V novem kabinetu sta zastopani dve mogočni delavski organizaciji, namreč sindikalisti in socialisti levega krila.

BURGOS, Španiska, 6. aprila. — Fašistični ministrski svet je danes sklenil, da v bodoče ne bo več priznaval Katalonije za avtonomno provinco.

SULTANOV DAR PREDSEDNIKU. WASHINGTON, D. C., 5. aprila. — Sultan iz Muskata je poslal predsedniku Rooseveltu v dar krasno srebro in zlatim ročajem.

Pri plebiscitu 10. aprila bodo smeli voliti samo ariji, in Zide, ki bodo skušali voliti, bo zedala stroga kazen.

Z BOJIŠČ NA KITAJSKEM

Japonci niso zavzeli Tajerčanga. — Kitajci so žrtvovali celo divizijo, da so zadržali Japonce.

HANKOV, Kitajska, 6. apr. — Kitajska vojaška komisija zavrača japonsko zatrjevanje, da preti japonski armadi vzhodno od mesta uničenje.

Kitajci priznavajo, da je bil njihov položaj zelo nevaren v ponedeljek, ko je močan japonski oddelek naglo prišel s severa proti jugu v namenu, da pade kitajski armadi v bok. Poročila s fronte naznanjajo, da so Kitajci žrtvovali skoro celo divizijo, da so odbili japonski napad, med tem časom pa je general Yangenpo, ki je branil Hankov prelaz v začetku vojne, prešel k protinapadu ter skuša Japonce obkrožiti. Isto poročilo pravi, da je japonska artilerija neprestano obstreljevala kitajsko armado, da ne bi mogla izvesti obkoljenja, da pa artilerijski ogenj vedno bolj pojema, najbrže, ker je poslala municija. Japonci ne bodo mogli dobiti vojaških zalog, dokler z ojačenjem ne prebijejo kitajske erte.

Za Tajerčang se že več dni bijejo najljutejši boji in je za Japonce največja ovira v njihovem prodiranju proti Sučovu.

Tuji vojaški opazovalci pravijo, da se je kitajska taktika v Sučovu zelo izboljšala. Kitajci se zelo poslužujejo mehaniziranih čet, tankov in topov proti ranikom. Kitajska artilerija je mnogo slabša od japonske.

Navzlic težkim izgubam, ki znašajo v dveh tednih do 30 tisoč, je morala kitajska armada izborna.

Prebivalci Sučova imajo veliko zaupanje v branilce in grede za svojimi dnevnimi posli. V mestu je bilo zgrajenih mnogo zavetišč proti zračnim napadom in je navzlic pogostim napadom zelo malo žrtev.

Kitajci še vedno pošiljajo ojačenja proti Sučovu. Lunghaj železnica vzdržuje popoln promet.

ŠANGHAJ, Kitajska, 6. apr. — Kitajski vstaši napadajo Japonce zelo blizu Šanghaja. Japonci častniki naznanjajo, da je 1000 vstašev napadlo komaj 15 milj jugozapadno od Šanghaja. Vstaši pa so izgubili 300 svojih tovaršev, ostali pa so se umaknili v bližnje vasi.

Tudi na severu v Šantungu kitajski vstaši za fronto zelo nadlegujejo Japonce in so zopet zavzeli več mest, ki jih izgubili tekem zime.

BRAZILSKI NEMCI VOLIJO RIO DE JANEIRO, Brazilija, 6. aprila. — 95 Nemcev in Avstrijcev se je s parnikom "Curityba" odpeljalo pet milj od obrežja, da so mogli izven brazilskih voda glasovati v nemškem plebiscitu. Vsi so glasovali za priklonitev Avstrije k Nemčiji.

Druga skupina Nemcev in Avstrijcev bo v četrtek na isti način glasovala.

LAHI SE BODO UMAKNILI IZ ŠPANSKE PO KONČANI VOJNI

RIM, Italija, 6. aprila. — Sinoči sta imela italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano in angleški poslanik Earl of Perth deseto sejo, odkar so se pričela angleško-italijanska pogajanja 9. marca.

SNEG PO VSEH SEVERNIH DRŽAVAH

Mesto New York je pokrito z belo odejo. — V Chicagu je padlo osem, v Clevelandu sedem in pol inča snega.

Mesec april je prinesel New Yorku veliko presenečenje. — Včeraj popoldne je pričelo snežiti in danes dopoldne še vedno sneži. Padlo je tri do štiri inče snega.

Prizadete so vse severne države od Montane pa do atlantske obali.

V Iowi in Južni Dakoti so morali zapreti vse podeželske sole. V Iowi je bilo raztrganih do 3000 brzojavnih in telefonskih vodov. Dosti občin je brez električne razsvetljave.

V Westington Springs, S.D., je padlo 17, v Lander, Wyo., 14, v Chicagu 8, v Clevelandu pa sedem in pol inča snega.

V Chicagu je pihal veter s tako silo, da so morali ob cestnih križiščih napeti vrvi. Poulinski železnica ne vozi. Avtomobilski promet po deželnih cestah je ustavljen.

Sneg je napravil veliko škodo na vrtovih in v sadovnjakih. Tudi iz New Jersey in drugih držav ob atlantski obali poročajo o snežnih zametih.

VPRAŠANJE RUSKE POMOČI

BUKAREŠTA, Romunija, 6. aprila. — "Cuventul" se bavi glede na nedavno izjavo ruske vlade o pravcah za prehod sovjetske vojske v primeru potrebe na Češkoslovaško. Ruska vlada je namreč službeno izjavila, da bo takoj intervenirala, če bo Češkoslovaška zahtevala pomoč na podlagi obstoječega pakta o medsebojni pomoči. Na vprašanje, kako namerava Rusija vzpostaviti zveze s Češkoslovaško, je izjavil zastopnik moskovske vlade, da že razpravljajo o ustvaritvi potrebnega koridorja. "Cuventul" vprašuje sedaj glede na to, ali namerava Moskva ustvariti ta koridor preko rumunskega ali poljskega ozemlja.

PARKERJA MORATA PRED SODNIKA

CAMDEN, N. J., 6. aprila. — Zvezni sodnik Avis je včeraj odločil, da se morata bivši detektiv Ellis Parker in njegov sin zglasiti pri sodniku Clarku, ki bo razpravljal o njuni izročitvi zveznemu sodišču v Brooklynu.

Zvezno sodišče v Brooklynu ju je obdolžilo odvedbe Paula H. Wendela. Prejšnji teden je sodnik Adis zveznim oblastim prepovedal pripeljati Parkerja pred sodnika Clarka, včeraj pa je rekel, da se je položaj izpremenil in moreta Parkerja biti poklicana pred vsakega zveznega sodnika.

VIHAR V BENETKAH

BENETKE, Italija, 5. apr. — Šest mornarjev je utonilo, ko se je potopilo pet vlačilnih ladij s premogom ob izlivu reke Brente v Beneški zaliv.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Table with subscription rates for various durations and locations like New York, London, and foreign countries.

Subscription Yearly \$6--

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

ZADNJE POGlavJE

Na Španskem se odigrava zadnje poglavje strašne tragedije. Če se ne zgodi čudež, bodo v teku nekaj dni fašisti gospodarji španske zemlje.

Začelo se je leta 1936. V Madridu je bila postavno izvoljena vlada. Malo na levo se je sicer nagibala, toda španski narod jo je bil izvolil in ji izrekel zaupnico.

Proti tej vladi se je dvignil španski oficir Franco, ki je imel med vojaštvom precej zaslonbe. Španska vlada je bila že kaj prve dni v velikih stiskah. Za vojno je imela sicer denar, toda manjkalo ji je drugega najpotrebnejša pripomočka — armade. V naglije je organizirala zbroje prostovoljcev.

Franco je prodiral in osvajal mesto za mestom, kmalu je pa naletel na močan odpor. Vse je kazalo, da bo vlada kos svojemu drznemu nasprotniku

Takrat so se pa začele pojavljati govorice, da se bore ob Francovi strani Italijani. Laška vlada je tajila, kmalu pa ni tajila več. Mussoliniju bi ne bilo po volji, če bi zmagala od ljudstva izvoljena vlada. Zpčel je javno podpirati Franca.

Njegovemu vzroku je sledil Hitler. Pravih Špancev je bilo šestalje manj v Francovi armadi. Takrat so priskočili španskim lojalistom na pomoč Rusi in deloma tudi Francozi. Vse je kazalo, da se bo nova evropska vojna izvojevala na španskih tleh.

V Londonu se je osnoval takoimenovani nevmeševalni odbor, ki je zastopal stališče, naj se Španci sami pobotajo med seboj. Rusija je odpoklicala svoje vojaštvo, istotako Francija. Hitler in Mussolini, namesto, da bi isto storila, sta pa poslala še več orožja in vojaštva Francu na pomoč. Lojalisti se bore z zadnjimi napori. Franco prodira. Najvažnejše postojanke so v njegovih rokah.

Španska državljanska vojna je tipična za stališče fašističnih diktatorjev, ki se vselej zavzamejo za krivično in nikdar za pravično stvar.

Če misli Franco, da bo njegova zmaga poceni dobljena, se moti. Hitler in Mussolini bosta hotela biti plačana in sicer dobro plačana. Že zdaj imata natančno preračunano, kaj bo ta dobil in kaj oni.

Poraza španskih lojalistov bo pa indirektno kriva tretja evropska veselisa — Anglija. En sam angleški diplomat je nvidel krivico, ki se godi španskemu narodu in je opozoril nanjo svetovno javnost. Bil je Anthony Eden. Toda Anthony Eden je moral iti.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Tragedija naše demokracije.

Amerika je demokratska država od svojega početka do danes. Tako govore, pišejo, mislijo — torej: mora že biti res. Karkoli se je godilo v Ameriki in se še godi, mora biti torej v skladu s tem, kar pomenja demokracija.

Ne mislim razpravljati o demokraciji, kakor jo razumemo v vsakdanjem življenju, namreč glede svobode govora, pišave in drugega. Rečem le toliko, da vsa ta svoboda ne dosega drugega, kakor mehanje pojmov. Kar vsak govori in piše po svoje, smo danes kakor jata škorjev, ki vse križem ščebetajo in iz vsega skupaj ni drugega, kakor neprijetno hreščanje.

Bistvo naše demokracije je pred vsem svoboden gospodarski razmah. Človek lahko začne, kar hoče, vodi, kakor hoče in konča, kakor nanese razmere. Kdor si pridobi kako premoženje, ga po svoji ljubi volji lahko vtakne, kamor hoče, dobi ali izgubi. Vse to je demokratsko. Človek ima pravico torej dobiti ali izgubiti, kar je njegovca. To v demokraciji nikogar nič ne briga.

Taka demokracija je hudo podobna ameriškim "lumberjackom", kakor pravijo ljudem, ki delajo po gozdih. Mesec in mesec trpe, dan za dnevom delajo, iz malega zaslužka nastanejo desetaki in stotaki.

Pa pride čas, ko se človek naveliča vsega tega. Zakaj življenje ni samo v gozdu, ampak veliko lepše in zapeljivejše tam v mestih, koder gore bele luči, koder frfole lepa dekleta in kjer je v vsakem voglu vsaj po ena tistih institucij, ki točijo vse: od najboljšega do najslabšega.

Sreč vriska bogatemu "lumberjacku", ko se vrne v takozvano civilizacijo. Pij na desno, pij na levo — pij ti, kolikor moreš in kar hočeš — žepi so težki. Kar cela pest bankovec pada na baro — register poje in zvoni — v drugi sobi je hreščanje, ki mu pravijo godba. Ej — te se vrti.

Tako gre nekaj dni — kupček se manjša in nekega lepega dne izgine. Gotovo bo dal salunar na kredlo — zakaj pa ne? Ali ni pustil vsak izmed "lumberjackov" stotake? Seveda se da na krdlo — prvič tako, da se komaj zapazi v očeh salunarjevih iskra, ki rodi tiho željo v srcu: ko bi jih zdaj pa na lepem vrag pobral.

Ta želja postaja vedno večja in glasnejša — kar so bile prej misli, iz tega postajajo besede — močne in gorke. In besede rode dejanja. Nekdo pravi eno preveč ali zahteva nekaj, kar ne gre. Kakor vrata na namazanih tečajih se iznajde salunar ali bartender pred baro — trenutek kasneje že nekdo leti skozi vrata. — No, to je konec lumberjackovih počitnic.

Konec, pravim, če je človek drugače zdrav, dovolj mlad in če dobi delo. Ako se pa kaj poškoduje — če ne najde več mesta praznega, koder je bil prej — če je že malo v letih — kaj potem?

Hm — na pročniku pred hišo vendar ne bo jemal konca — glada tudi ne sme umreti, vsaj smo vendar ljudje. Torej: človeška družba stori svojo človeško dolžnost.

Kar se godi v majhnem med "lumberjacki", to se v gospodarstvu naših demokratskih držav dogaja v veliki sliki dan za dnem.

Danes čitam, da so bili pred predsednikom: zastopniki železnice in zastopniki delavstva. Ne vprašajte, kakor v tisti narodni pesmi:

Radecki je bil en fajm gospod
Zulaj je bil pa an falot;
kje vojsko peljal tje
za plot
pa zakaj, pa zakaj pa zakaj.

Pravim: ne vprašajte, ker to morate itak vedeti — zakaj so bili v beli hiši. V demokraciji smo namreč strašno svobodni in neodvisni — delamo, kar in kakor hočemo in se ne brigamo — kaj bi rekli za nikogar. Zakaj v demokraciji smo vsi svobodni, vsak zase svoj gospod, ki se nikontar ne klanja, nikogar ne prosi. Najmanj pa vlado, vsaj slišimo in čitamo vsak dan: vlada, roke proč od trgovine in industrije — pa bo vse dobro.

Vendar moram povedati, po kaj so prišli — gospodje in delavci. Prišli so z "velikodušnim" predlogom: ti, država — to se pravi: ljudstvo — prevzemi garancijo za naše železnice, ki naj bo taka: kar bo dobička in kadar bo, to bomo že brez tve lahkopravili. Če bo zguba, boš pa ti dala in pokrila, da bomo lahko neovirano "romali" naše podjetje.

Z drugimi besedami: vlada, ljudstvo, naj da, da bodo dobivali lastniki, to je delničarji in bondarji redno svoje dohodke.

Ni slaba misel — za tiste, ki so je prinesli v belo hišo. Zakaj železnice imajo danes v delnicah in bondih nič manj ko 28 milijard dolga. Imajo nadalje dvanajst milijard v bondih, ki so vse povsod, največ pa pri zavarovalnicah, bankah, pri bogatih dedščinah in nekaj jih je tudi pri naših podpornih organizacijah. Železniški bondi — to se je od nekaj smatralo ko najboljša in najbolj varna investicija. Pa se naenkrat izkaže, da je vse skupaj samo — pena.

Nak, ni tako prav: naenkrat. Že leta in leta čitam od ljudi, ki proučujejo narodno gospodarstvo, da so vsi naši takozvani najboljši investmenti — prazen papir, ki bi pri likvidaciji prinesel le po par dolarjev in vsakih sto. Govorili so in pisali — ampak demokracija je kakor skupina škorjev: vse govori in zato se nikogar ne sliši.

Princip demokracije je, da se dela, kakor hoče. No in delalo se je. Železnice so gradili — seveda z ljudskim denarjem, ki so ga dobili s tem, da so prodajali delnice. Železnice so se razvijale, nesle velike dohodke, če že ne vsem, ki so kaj kupili, pa vsaj veliki in močni skupini, ki je posedala med direktorji. In dokler je neslo, se je pilo, žrlo, zabavalo se in tresilo, kakor v salunih, kadar pride tje skupina "lumberjackov." Šlo je tako dolga leta — zakaj železnice so že praznovale svojo stoletnico.

Kar dela vsak v demokraciji, kar in kakor hoče, so delale udi železnice tako. Ko bi imela demokracija kak plan, načrt, bi bila rekla ne samo za železnice, ampak vsa podjetja tako: Iz vseh dobičkov pojde najpoprej gotov odstotek za znižanje javnega dolga, ki ga predstavljajo delnice in bondi. Ali še boljše: vpeljala naj bi se bila gotova anuiteta. To pomenja to-le: če si ti izposodiš tisoč dolarjev na svojo hišo, boš plačeval na leto po pet odstotkov, to je petdeset dolarjev. Od tega pojde štiri in pol odstotka na obresti, in pol odstotka na kapital. Plačeval pa boš zmiraj enako, to je po petdeset dolarjev na leto. Tako bo hodilo od leta do leta več na kapital in manj na obresti. In če redno držiš to, se v manj ko petdesetih letih plača ves kapital.

Železnice, kakor druga velika podjetja, so si gradili. Potem so si posojale naprej in naprej, zakaj denarja niso hranili za deževne čase nohenege.

Zakaj se je godilo tako? Odgovor je zopet v smislu velikih demokratskih principov: delaj zase, da ti bo dobro, za druge pa "iška bibel", kakor pravi od Fincev povzeta in v Ameriki rabljena fraza, ki bi jo prestavili na naše: kaj me briga!

S tem, da so pridno razdeljevali vse, kar se je dobilo, so dosegli pred vsem višjo ceno na trgu za delnice in bonde. To je že go gori, da je vsak mislil: mra biti tako dobro — bom pa še jaz kupil. In ko je bila cena dovolj visoka, so "ta kumštni" in veliki lepo poprodali večino svojih delžev. Tako so se rešili vsake odgovornosti za tiste čase, ko bo treba iti na kolena pred vlado in priznati: pomagaj, naprej ne moremo več.

Železnica, kakor druga velika podjetja, so korporacije, ki je dovolj znana beseda, a vendar jako nepoznana. Korporacija pomenja namreč posebne pravice, po katerih imaš pravico ti jemati vse, dokler gre. Kadar se pa ustavi, ni treba drugega, kakor naznaniti sodniji, da ne moreš več naprej. In sodnja v demokraciji ne vpraša, kako si gospodaril, za kaj si pustil, da je prišlo do tega? Kaj še. V demokraciji ni nikdo odgovoren. In potem se jemlje tako, kakor naša kriza: sama je prišla — od kje in zakaj, to nas ne briga.

Korporacija gre torej lahko pred sodnijo, in posledica je, da se proglasi bankrupt. To se pravi: sodnja vzame prejšnjim lastnikom iz rok in izroči vse vodstvo takozvanim — "receiverjem." To so novi, od sodnije imenovani gospodarji, katerih edini namen je: uraditi, da bo šlo ali prodati, kakor morejo in znajo. Včasih se doseže prostovoljen popust, to se pravi: delničarji in bondarji vzamejo, kolikor pač dobe — drugo pa — pozabijo. Največkrat pa gre vsa stvar na javno dražbo, ki pa ne pomenja, da se izkuša dobiti največ, kar mogoče. To je najbolj dekazal slučaj železnice Nickel Plate. Dasi vredna vsaj kakih tri sto milijonov dolarjev, je prišla na javni dražbi iznova v roke znanih bratov Van Sveringen za — reci in beri: osem tisoč dolarjev. Ne čudi se, kako je to mogoče, zakaj v demokraciji gre vse.

Zdaj zahtevajo železnice rešitve od države. Če ne — bodo bankruptirale. To pomenja, da se bo dobilo na vsak sto dolarjski bond mogoče kakih deset dolarjev, za delnice — pa navadno nič ne ostane. In če bo gat narod, kakor smo v Ameriki, izgubi v enem samem podjetju 28 milijard — to je izguba, ki se ne da pokriti niti v sto letih.

Če bi država prevzela podjetje, ki ji pravimo železnice — veste, kaj bi bilo? To se pravi: ne prevzela, ampak samo garantirala, da se pokrijejo vsi tekoči stroški in plačnje na vse bonde in delnice po šest od sto na leto.

Da vidimo, kaj to pomenja, je najboljšče, če vzamemo praktičen vzgled. In tega najdem kar v mojem nekdanjem domovanju — Clevelandu.

Tje pred kakimi tridesetimi ali več leti je županil v Clevelandu mayor Johnson, ki je visoko spoštovan še danes. Vsaj ima na Public Square svoj spomenik. Ljudska hvaležnost ga je posadila na velik stol, da je ne postane truden. V naročju se mu zbira navadno jata golobov, doli na spodnjih stopnicah pa vladajo posebne pravice, zakaj na njih se neha — država. Kdor hoče, lahko govori tam — govori kar hoče in komur hoče, pa če ga kdo poslušati ali ne.

Torej ta nekdanji mayor Johnson je hotel osrečiti svoje Clevelandčane z najcenejšo

vožnjo po mestu. Z družbo cestnih železnice je sklenil neko tako pogodbo, da mesto garantira na ves investment po šest od sto. Če ga ni — se vožnja oziroma cena zviša, da se dobi potreben denar.

Začelo se je s tri centno vožnjo na karah, kar je bila najnižje v Ameriki. To je bilo — da ne pozabimo — pred dobrimi tridesetimi leti. Danes je mesta vožnja poskočila iz prvotnih treh centov na deset in dvanajst, pa še pravijo, da cestna železnica ne shaja. Torej imamo povziranje na vsakih deset let po sto procentov.

Nekaj takega bi nas čakalo, če bi naša vlada pristala na to, da garantirajo železnice vsa pokritja in gotovo dividende delničarjem in bondarjem.

Ampak nekaj se bo moralo storiti. Kaj pa? V tisti izdaji današnjega lista čitam izjavo Williama Greena, ki je, če se prav spominjate, predsednik znane Gompersove zapuščine A. F. of L., katera nima v zadnjih par letih druge večje nagloge, kakor da napada bratsko organizacijo C.I.O. in njenega predsednika Lewisa. Torej ta Green pravi, da je edina rešitev za železnice, če jih prevzame vlada.

Čedo — list za listom prinaša to izjavo, kar tiho in brez vsakega komentara, kakor bi ne dišalo to po — socializma in komunizmu. Kaj pa zahtevata ta dva, kakor to, da prevzame država ne samo železnice, ampak vse, kar je. Zakaj pomenimo, da železnice niso edine podjetje, pač pa samo prvo poglavje v veliki in debeli knjigi. Kakor železnice, gre vsem — kar je naravna posledica tiste individualne "frej ure," ki stoji ko prvi stebel v toliko povzdignovani današnji demokraciji.

Pa se mi zdi, da je bilo pred leti — med vojno in še par let za njo, ko so bile železnice v rokah vlade. Tedaj so se nosile dobičke in zato je vpila vsa naša demokratska javnost z Greenom vred: vrnite železnice njenim lastnikom — to se pravi: privatnemu kapitalu. In vrnilo so jih. Vsa javnost je bila za to — in javnost pomenja ljudsko voljo. Izraz večine je stebel demokracije — kje so pa danes tisti, ki so tako vpili? Ampak škore kriče vse križem in se nikdar ne ve, kje je kdo, da bi ga prijeli za hese — v demokraciji nima nikdo odgovornosti.

Zalostno dedščino nam zapuščina sistem, ki mu pravimo demokracija. Zdi se mi, da je na la podobna tisti usoli, ki jo deli nekdanja demovina s svojimi sinovi. Odhajali so v svet v polni mladosti in moči — vračajo se danes — stari in izčrpani, da se Bogu smili.

Ampak tega ni kriva demokracija — praviš? Kdo je pa postavil, držal in podpiral sistem, ki nam rodi vse to? Ali je demokracija kdaj inteligentno planirala in urjevala, da ostane vsaj nekaj vrednega za vse ljudi? Da je dobra, praviš ta demokracija? Je dobra za kogar je in dokler je, toda za velikansko večino vseh ljudi je in ostane — well, to kar imamo. In imamo pa — same podrtje na vseh poljih, take podrtje, da se človeku zdi, kakor da bomo morali začeti vse od kraja, kakor pred dobrimi štiri sto leti, ko so odkrili to zemljo.

In to je žalostno. Mesto, da bi nadaljevali, koder so drugi nehali, pa začinjamo večno vse od kraja. Če to ni tragedija naše demokracije, potem res ne vem, kaj je.

NA TRAMU V HLEVU OBEŠENEGA

so našli v Grabnem vrhu v občini Velka, blizu in dninarja Franca Bomerja. Obešil se je tako, da se je s prsti dotikal tal. Star je bil 25 let. Samomor je izvršil iz obupa.

Peter :: Zgaga

"Gospodična, ali me boste prišli obiskat na stanovanje?"

"Hm, ali se boste dostojno vedli?"

"Častno besedo vam dam. No, ali boste prišli?"

"Hm, če je tako, pa res ne vem, čemu bi hodila..."

K slavnemu muenchenskemu zdravniku tajnemu svetniku v Nussbaumu je prišel njegov stari znanec, lastnik pivovarne Krott. Potožil mu je, da ga trga po nogah in vprašal ga je, kaj bi mu pomagal. — Razmisliš kaj o tem, gospod Krott, — mu je odgovoril Nussbaum. — in če odkrijete pravo sredstvo, mi pridite to povedat. Po tem bova oba milijonarja.

— Tako torej! — je zagodrnjal Krott. — Kaj pa sicer pomaga proti temu?

— Pijte čim manj in držite noge lepo ravno in na toplem.

— Ravnal se bom po vašem nasvetu. Koliko sem pa dolžan?

— To nič ne stane, gospod Krott, pa tudi nič ne pomaga.

Neki governer je rekel dni: — Farmerja je težko povleči za nos.

Politiki pripovedujejo t o farmerjem že osemdeset let in jih baš s to izjavo vlečejo za nos.

— Koliko imaš bratov? — vpraša profesor dijaka.

— Enega, gospod profesor. — To je pa čudno. Tvoja sestra mi je včeraj dejala, da ima dva.

Dandanes praznujejo srebrno poroko ljudje, ki so petindvajset let poročeni.

Če bo šlo tako naprej, bo pa kmalu napočil čas, ko bodo praznovali srebrno poroko tisti, ki so petindvajsetkrat poročeni.

Najbolj neumna žena ima dovolj razuma, da preslepi se tako razumnega moža.

Znani trgovci se je zaljubili v lepo igralko. Kmalu je sklenil poročiti se z njo. Pred poroko je pa hotel previdno preizkusiti njeno zvestobo in zato jo je dela zastražiti po detektivu, ki naj bi mu poročal o njenem življenju. Detektiv mu je končno poslal zaupno poročilo, v katerem je bilo med drugim rečeno:

— Dama je na najboljšem glasu. Njena preteklost je nemomadeževana. Njeni prijatelji so splošno znani gospodje. Edina njena slaba stran so stiki, ki jih vzdržuje zadnje čase s trgovcem, ki ni baš na najboljšem glasu.

Slabost moža je njegova slabost. Slabost žene je njena moč.

Zakon je tako stanje, ki more prevdarnega moža napraviti lahkomiselnega, lahkomiselnega pa prevdarnega.

Smola je šel z otroki na izlet. Ob robu gozda je sedel v travo. Čez nekaj časa pride Pepček, najstarejši.

"Oče, daj, pregrizni mi tole koščico!"

Oče je to storil. Malo nato pride Micka, ki ji dobrodušni Smola pravtako pregrizne koščico.

Ko je tudi Marica, najmlajša, prinesla koščico, da bi jo oče pregriznil, vpraša oče:

"Otroci, kje ste pa dobili toliko koščic?"

Pa reče Pepček: "Tamle do li jih je še čef kupček!"

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svojece tako jasen in svetel kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikinoči nestrpnost čakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

Pošljite velikonočna darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau

216 West 18th Street New York, N. Y.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

DESET-LETNICA SLOVENIJE V BARBERTONU, OHIO

Ob 10-letnici dram. društva "Slovenija", bo podan jako zanimiv program na Velikonočno nedeljo, 17. aprila ob 3. uri popoldne. Dramska slika s petjem, "Sirota" bo vprizorjena vsem slovenskim materam v počast, ki drugo nedeljo v mesecu maju, praznujejo svoj materinski dan.

Slovenske matere, Vaše hčerke bodo Vam in vsem materam pokazale z ljubeznijo in srcem, da v resnici zamorejo to, kar jim dolžnost veleva, namreč: spoštujem ter ljubim svoje starše; spoštujem ter ljubim sirote brez očeta in matere. Pridite in prepričali se boste, da je resnica. Igra, "Micki je treba moža", v štirih dejanjih. Ta igra je sicer še nova na ameriških-slovenskih odrih; domača, preprosta, lahko razumljiva, posebno za nas preproste ljudi, ki ljubimo pošteno razvedrilo, ki nam pa tudi obuja spomine in predstavlja običaje iz naše slovenske rodne zemlje.

Micka, edinka, hčerka bogatega kmeta Matevža, ki je že v svoji mladosti izgubila mater, katero ji pa nadomestuje dekla Urša.

Že v rani mladosti je Micka sklenila ljubezen s sosedom kočarjem sinom Janezom. Očetu ni všeč in povelji ta ljubezen, ker on si želi bogatega ženina k hiši. Zato kratkotalno prepove svoji hčerki sestanke s sosedom sinom. Janez svetuje Micki, naj se dela močno bolno, da s tem pripravita očeta k odločilnemu koraku. Micka je vsa v ovitkih in mažah. Vsa mogoča domača zdravila so ji že vrinili, a deklica nikakor ne more preboleti namišljene bolezni.

Obišče jo Janez ter poizveduje, kaj in kako gre. Nič, nobenega upanja ni, Janez, edina Urša mi střeže in me tolaži, oče se pa nikakor ne more živjeti v mojo bolezen, češ, da sem še vedno rdečelična. Janez, prebrisan mladenič, se žrtvuje še z zadnjim poskusom, ako mu bo uspelo. Napravi se za laži-doktorja. Kaj in kako bo napravil ali pripravi Micko, da bo končno ozdravela, boste videli na odru dne 17. aprila v dvorani dr. Domovina.

V igri bo med drugimi nastopila Repla, branjevka, prodajalka jaje in saharina. Ta jih ima polno cajno. Naprimer, da

so pri sosedovih jedli sirove emoke. Naela iz Bolfenka je spekla koruzni močnik, Marčinka iz Drač pa celo krofe. Za vse, kar bosta Naela in njen trapasti sin Nacek, ki ga je hodila ponujati za ženina, napravila, bo smeha na koše.

Ostali igralci imajo tudi vloge, da bodo predstavili pravo starokrajško oheet. Slišali boste razne pesmi nevesti v slovo, zdravice in napitnice. Vse to bo prav za malenkostno vstopnino 35c za odrasle, otroci 10c.

Dramatično društvo "Slovenija" je že veliko lepih iger spravilo na oder, ter se vsakega povabilu odzvalo in pomagalo. Upamo in pričakujemo, da nas tudi Vi, ljubitelji iger in dobre zabave obiščete, in jamčimo, da boste zadovoljni. Vesele velikonočne praznike vsem, ter nasvidenje 17. aprila ob 3. uri popoldne v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti.

Pozdrav vsem!
Frances Smrdel.

MILWAUSKE NOVICE.

Pred nekaj dnevi je umrl Charles Kusljan, star 28 let in rojen tu. Zapušča ženo, otroka in starše.

V bolniški postelji so Blanche Primožič v bolnišnici in Sophie Pucel, George Kotze ml. in Josephine Avguštin doma. Dne 24. marca je umrl Jos. Trkaj, star 49 let in rojen v Dolenji stari vasi na Dolenjskem. Tu je živel 25 let in zapuščeno ženo, sina in sestro.

V sosednjem Sheboyganu je umrl John Keržič, vdovec, star 67 let. Zapušča sina in dve hčeri. Nadalje je tamkaj umrl 2-letni Adolf Tomažin.

IGRIŠČA V CLEVELANDU.

Slovenski councilman Ed. Pucel, ki je načelnik odeska mestne zbornice za javne parke, je zahteval, da se potroši nadaljnjih \$12,000 za javna igrišča v parkih. Pucel trdi, da niso zanemarjeni samo javni parki, pač pa tudi javna igrišča in da otroci nimajo dovolj razvedrila na razpolago. Prvotno je bilo dovoljeno za parke in za javna igrišča \$70,000, toda županov odbor je to vsoto znižal za \$10,000, a Pucel sedaj zahteva nadaljnjih 12 tisoč dolarjev.

ČAST SLOVENSKI MLADINI!

Vsak dopis se začne z delavskimi razmerami. Jaz pa od tega ne morem poročati, ker smo že vsi pozabili, kdaj je bila kakšna plača. Ravno toliko dajo zaslužiti, da je za kompanijske stroške.

Čudno se mi pa vidi, da ni nobenega dopisa ne od tu in ne od bližnje nasebine.

No, smo vsi enaki v tej stvari; vsak rajši bere kot pa piše. Na dan 26. marca sem bila z mojima dvema otrokoma v Pittsburghu, Pa., v Slovenskem Domu na 57 cesti, in rečem, da je bilo nekaj lepega, kar bo vsak dobro ohranil v spominu, mi odrasli in mladi, ki smo bili navzoči.

Najprvo je nastopil mladinski pevski zbor Prešeren, otroci v starosti od 6 — 14 let, in nam zapel par lepih slovenskih pesmi pod vodstvom Mrs. Josephine May. Za tem so nastopili mladi tamburaši "Zvezla" in zaigrali "Te tvoje črne oči" in par slovenskih komadov. — Starejši člani društva Prešeren so pa zapeli "Strunam" in pa neko češko. Nato je prišla na oder 8 deklet v starosti 6 let z

imenom "kanarčki". Pa so res zapele ko kanarčki pesmico — "Ne bom se možila na visoke gore."

Hvala njihovim starišem in učiteljem. Le tako naprej, v slogi je moč.

Ne smem pozabiti Mr. Klunovih hčerk, ki bosta enkrat izvrstni pevki. Mlajši Skrlang in Strniša sta zaigrala na piano accordion par veselih komadov vsem navzočim v veliko veselje. Naj mi oprostite čitatelji, če je kakšen pogršek, ker nisem nobena pisateljica. Mrs. Skrlang naj mi pa oprostite, ko ji potihem povem, da drugi pot, ko bo pri tisti palici, po kateri gre glas, da preveč ne potegne kot zadnjice.

Naj zadostuje za danes, 27. aprila se spet vidimo, če bo posreči. — Povabim tudi Tebe, Zgaga. Ti bi boljše vse ocenil kot jaz.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, tebi "Glas Naroda" pa želim dosti novih naročnikov.

Ivana Rupnik, Coverdale, Pa.

POZDRAV IN ZAHVALA.

Predno odpotujem proti stari domovini s parnikom "Bremen", še enkrat prav iskreno pozdravljam vse prijatelje in znance, širom velike Unije, posebno pa: brata Jakoba, njegovo ženo Antonijo, hčerko Danico, Linčko, in Nadko, istotako družine: Andro Panian, A. Klančnik, Tony Srok, Mr. in Mrs. S. Z. Gate, in Mr. Louis Kopriva. Prav lepo se zahvaljujem bratu in njegovi ženi za vso postrežbo pred mojim odhodom. Zelo težko mi je bilo vas opustiti, sicer se pa nadam, da se bomo zopet videli v kratkem času. Na poti iz Sugarite, New Mexico, proti New Yorku, sem se tudi ustavil v Veroni, Pa., kjer sem bil tudi prav dobro postrežen pri družini Tratar ter mojem domačem Josephu Battista, kateri pri njih stanuje, istotako Johnu Majdič, kateri tudi prihaja iz moje vasi v stari domovini. Istotako lepa hvala za vse družinam: Fr. Mikoletič, in Johna Baša, kakor tudi Mr. Fr. Volku, v Homestead, Pa. Prav iskrena hvala tudi Johnu Slosarju, ki je nas vozil na okrog s svojim avtom.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu prav lepo zahvalim za imenitno postrežbo v vseh ozirih znani domači tiskarni Slovenie Publishing Co., ter Mr. Frank Sakserju Jr., kateri mi je vse potrebne listine preskrbel in izredni naglici in mi preskrbel tudi eno najboljših kabin na parniku. Mr. Anthony Svet, njihov zastopnik pa me je spremljal na parnik, ter mi tudi glede prtljage vse potrebno uredil, tako da sem bil z vsem prav zadovoljen. Naj omenim, da me je Mr. Svet pred odhodom na parnik peljal na svoj dom, kjer me je njegova gospa soproga postregla z izvrstno večerjo, zakar prav lepa hvala. Tam sem se seznanil tudi z rojakom Mr. Jernejem Krajcem, kateri se je ravnokar povrnil iz stare domovine iz Celja, kjer vodi dobrodošlo restavracijo. Še enkrat prav lepa hvala vsem za vse, kar ste za mene storili.

Potniški oddelek Glas Naroda pa prav toplo priporočam vsem rojakom in rojakinjam, bodisi v potniških ali drugih zadevah, ker sem nverjen, da bo vsakdo, ki se je bo poslužil, deležen iste postrežbe kakor spodaj podpisani.

Paul Škerlj,
na poti v Zarečico pri Hriški Bistrici.

OPERA V NEW YORK HIPPODROME.

New York Hippodrome Opera Company vprizorjuje opero skoro vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1. Prihodnje predstave bodo: La Boheme, 10. aprila Aida, 16. aprila Cavalleria Rusticana 17. apr. Hansel in Gretel, 18. aprila, popoldne Barber of Seville, 22. aprila Mme. Butterfly, 23. aprila popoldne Carmen, 24. aprila

JUGOSLOVANSKI DAN V DETROITU

Taka ali slična označba bo pramerna za velikonočno nedeljo dne 17. aprila v detroitški jugoslovanski koloniji. Na ta dan bo namreč samostojna Zolja iz Clevelanda podala znano-pretresljivo dramatično opero "Nikola Subic Zrinski". Predstava se vrši v najboljši detroitški dvorani Orchestra Hall na Woodward in Parsons. Razlog, da se ne vrši v šolski dvorani je, ker nam je šolska uprava na pritisk lastnikov privatnih dvoran prepovedala računati vstopnino. Mogoče ima prste vmes tudi reakcionarna Readingova administracija — kdo ve?

Bodi temu tako ali drugače, opera se bo pela in sicer še bolj dovršeno kot v Clevelandu, ker bo poleg 90 Zoljinih pevcev sodelovalo tudi 10 najboljših moči tukajšnjega zbora "Slavulj". Ker se opera vrši v drugi dvorani, smo seveda natisnili tudi nove vstopnice, kar je dalo povod raznim neosnovanim govoricam. Toda vse je kupljene vstopnice ledo točno zamenjane za isto ceno in s prav takimi, ako ne boljšimi se deži. Orchestra Hall ima poleg parterja in balkona tudi 180 lož. Cene rezerviranim sedežem so: lože \$2,00; ostali sedeži \$1,50 \$1,25 in \$1, nerezervirani sedeži 50 centov. V tej dvorani nastopajo običajno najboljši svetovni umetniki.

Opera se vrši pod pokroviteljstvom hrvatskega pevskega zbora "Slavulj" s sodelovanjem hrvatskih in slovenskih društev. Podvzeli so se tudi koraki za agitacijo med Srbi, Čehi in Poljaki. Po predstavi se vrši ples in prosta zabava v Slovenskem delavskem domu na 437 S. Livrenois Ave., kjer bomo imeli priliko spoznati se s Clevelandčani in eventualno načeti vprašanje o zopetnji združitvi s socialistično Zolja. Ljubitelji opernih predstav bodo deležni ob tej priliki krasnega duševnega užitka. Opera se nanaša na zgodovinske osebnosti iz 15. stoletja, ko so gospodarili in plenili po naših krajih krvoločni Turki. Nikola Subic Zrinski se je odklikoval v turških bojih in tvoril del zanimive in obenem strašne zgodovine onih davnih dni. Uglasbil jo je sloviti skladatelj Ivan pl. Zajc. Snov te opere bo natančneje opisana pozneje. V zvezi z opero je prišla na dan zanimivost, ki se tiče enega davnih prednikov dirigenta Johna Ivanuscha. Zanimivost

obstoja v tem, da se je eden njegovih pradedov udeležil bitke pri Sigetu, namreč pri trdnjavi, v kateri je tako junaško storila konec rodbina in četa Zrinskega. Dotični Ivanushev praded, Klemen po imenu, je bil major ter je v bitki pri Sigetu lastnoručno odsekal z enim svojim mahom glavo turškemu pači-ter jo nasadil na meč. Za ta "junaški" čin so ga povišali v plemstvo. S plemstvom je dobil tudi grad in posestvo v Pregradu na Hrvaškem. Zadevna pergamentna listina je še danes v posesti Klemenovih potomcev. Zadnji, ki je imel te družinske relikvije za časa Ivanusheve mladosti, je bil njegov stric Albert pl. Klemen, posestnik blizu Pregradla na Hrvaškem in zlatar v Rogoški Slatini. Najbrže se dotičnemu hrbrenu Klemenu še nikdar sanjalo ni, da se bo kdaj opera, ovekujajoča junaštvo pri Sigetu, proizvajala v Ameriki in da jo bo dirigiral njegov daljni sorodnik.

Pevski zbor Zolja je slavil letos desetletnico svojega obstanka. V teko te dobe je pel poleg manjših tudi sledeče opere: Turjaška, Rozamunda, Gorenjski slavček, Urh grof Celjski, Marta, Il Trovatore in Nikola Subic Zrinski. Koliko so morali ti ljudje študirati skozi teh deset let, vedó le oni sami. Koliko so se morali žrtvovati, da so mogli kot delavci doprinesiti v taki obliki višek kulture — opero!

Vsi, ki čutite kulturno, pridite na 17. aprila v Orchestra Hall, ter pokažite da cenite njih delo, ki ga doprinosajo skozi 10 let brezplačno na oltar kulture. Pridite tudi iz Čikaga, Waukegana, Milwaukeeja, Toleda in Canade. Publicijski odbor.

VABILO NA PRIREDITEV 10-LETNICE DRAM. DRUŠT. SLOVENIJA NA VELIKONOČNO NEDELJO, DNE 17. APRILA 1938
(Ob tretji uri popoldne.)
V DVORANI DRUŠTVA "DOMOVINA" NA 14 CESTI, BARBERTON, O. PETJE — DRAMATSKA SLIKA "SIROTA" (Spisala F. Sardelj) — VESELO - IGRA V ŠTIRIH DEJANJH: "MICKI JE TREBA MOŽA"

Ker je ta igra lepa in smešna, da take zabavne igre ni še bilo v Barbertonu, jamčimo, da bo vsak, kdor bo prišel gledat kako in kaj vse je Micka naredila, da je dobila moža, mu jamčimo, da bo res imel par prav veselih ur. — Zato Vas Dramatično dr. SLOVENIJA VABI OD BLIZU IN DALEČ da pridete pogledat MICKO IN NJENEGA DOKTORJA, kako ji zdravi src.

Vstopnina za odrasle 35c; za otroke od 7 leta naprej 10c.

Ob 40-Letnici Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

beleži in nudi v obeh oddelkih:

IMOVINA — \$2,254,385.93
ČLANSTVO — 22,954

NAPREDEK v zadnjem letu 2593 članov
ŠTEVILO društev 187
PRAVILA — Sodobna in moderna
POSLOVANJE — V soglasju zadovoljstva
KAMPANJA: V marcu, aprilu in maju
ZAVAROVANJE: Šest različnih certifikatov

KONČNO: Če niste še dovolj zavarovani, pristopite k najboljši, svobodni in bratski organizaciji v Ameriki.

GLAVNI STAN IN LASTNI DOM:
E L Y, MINNESOTA

PRIREDITEV "SAVE" V CHICAGU, ILL.

Naš pevski zbor "Sava" bo priredil v nedeljo, dne 10. aprila 1938 v dvorani SNPJ. svoj zanimiv spomladanski koncert. Začetek točno ob treh popoldne, zato vabim vse cenjeno občinstvo v Chicagu in okolici, da se te prireditve udeleži v čimvečjem številu! Ker je polovica čistega dobička določena v pomoč lojalistični Španiji, in ker bo precejšen del programa posvečen španskim borecem za delavsko svobodo in splošno demokracijo ter proti fašizmu, je dolžnost vseh človekoljubnih rojakov, da posetijo ta koncert "Save" in s tem gmotno ter moralno pomagajo do večjega uspeha.

Vsebinska programa bo pestra in obširna, polna lepodonečnih pesmi, dramskih ter vaudevilskih točk, poleg nastopa naših Rdečih Sokolicev ter časa primernih govorov o trpljenju in borbi junaškega delavstva v trpeči Španiji.

Program bo otvorjen s pesmijo "Prisega rdeči zastavi", katero bo zapel celokupen mešan zbor. Tej bodo sledile: "Oj z bogom ti, planinski svet", "Atlantski odmevi", "Eno samo tiho rožo", "Memories", "Vrbsko jezero" in še par drugih.

Tem bo sledil dnet dveh naših vrlih pevok: Frances Zaitz in Marije Omahan.

Prvi del programa bo zaključil ženski odsek pevskega zbora "Sava", s par izbranimi pesmimi.

V drugem delu te impozantne prireditve bo nastopilo češko soc. pevsko društvo Karl Marks. Temu bo sledila dramska slika o sedanjih tužnih razmerah v Španiji, katero je priredil in jo bo s pomočjo drugih predvajal naš znani kulturni delavec in diletantski igralec Joško Oven.

Slehnemu bo žal, če bo zamudil ta del programa, kajti Oven pozna zgodovino in sedanje dogodke španskega razvoja.

Potem bodo nastopili Rdeči Sokolice s svojimi novimi in zanimivimi predvajanj; čemur bo sledil Joško Oven z govorom o trpljenju španskega ljudstva in sedanjih bojih ter o posledicah, če znajajo vsiljivi fašisti nad pravilno izvoljenimi lojalisti. Ta zmaga bi škodovala delavskemu političnemu gibanju po vsem svetu, zato se ta boj španskega delavstva tiče tudi nas, da smo takorekoč, in to v svojo korist, dolžni pomagati jim gmotno in moralno.

Nato bo skupina deklet zapela nekaj španskih pesmic, katerimi bo sledila kratka praktična igra v angleščini: "The Terrible Week", ki bo gotovo primeren zaključek bogatega poplodskega programa.

Po tem sporedu bo igrala Rodmanova godba v zgornji dvorani, Gradisek in Omerza pa v spodnjih prostorih, da bo ustrezno stari in mladim, kajti mnogo nas je, ki si rajši brusimo pete ob naših domačih polkieah in valeerjih, kot pa po novem zvižanju kolen in hrbitišča — dasi je tudi to zabava za one, ki imajo še prožne ude.

Zabave bo torej za vse dovolj, popoldne in zvečer, zato naj nikogar ne manjka na tej pomembni prireditvi, ki bo poleg za pomoč pevskega zboru "Sava" tudi v gmotno korist španskim boriteljem za svobodo in demokracijo, ter konsekvantno v prospeh delavske solidarnosti širom civiliziranega sveta!

Vstopnina za obširni program in večerni ples v obeh dvoranih, je samo 40 centov. Nasvidenje toraj v nedeljo, dne 10. aprila 1938 ob 3. uri popoldne v dvorani SNPJ., 2657 S. Lawndale Ave., Chicagu, Ill.

Joseph Oblak.

Sokolice s svojimi novimi in zanimivimi predvajanj; čemur bo sledil Joško Oven z govorom o trpljenju španskega ljudstva in sedanjih bojih ter o posledicah, če znajajo vsiljivi fašisti nad pravilno izvoljenimi lojalisti. Ta zmaga bi škodovala delavskemu političnemu gibanju po vsem svetu, zato se ta boj španskega delavstva tiče tudi nas, da smo takorekoč, in to v svojo korist, dolžni pomagati jim gmotno in moralno.

Nato bo skupina deklet zapela nekaj španskih pesmic, katerimi bo sledila kratka praktična igra v angleščini: "The Terrible Week", ki bo gotovo primeren zaključek bogatega poplodskega programa.

Po tem sporedu bo igrala Rodmanova godba v zgornji dvorani, Gradisek in Omerza pa v spodnjih prostorih, da bo ustrezno stari in mladim, kajti mnogo nas je, ki si rajši brusimo pete ob naših domačih polkieah in valeerjih, kot pa po novem zvižanju kolen in hrbitišča — dasi je tudi to zabava za one, ki imajo še prožne ude.

Zabave bo torej za vse dovolj, popoldne in zvečer, zato naj nikogar ne manjka na tej pomembni prireditvi, ki bo poleg za pomoč pevskega zboru "Sava" tudi v gmotno korist španskim boriteljem za svobodo in demokracijo, ter konsekvantno v prospeh delavske solidarnosti širom civiliziranega sveta!

Vstopnina za obširni program in večerni ples v obeh dvoranih, je samo 40 centov. Nasvidenje toraj v nedeljo, dne 10. aprila 1938 ob 3. uri popoldne v dvorani SNPJ., 2657 S. Lawndale Ave., Chicagu, Ill.

Joseph Oblak.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 109	Za \$ 0.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 209	\$ 12.25	Lir 290
\$ 7.20	Din. 309	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 509	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 21.00	Din. 1009	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2009	\$ 217.50	Lir 3000

ČER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljnih zneskov kot zgoraj navedeno, bodi v dinarjih ali v obliki dolarjev.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.—	merala poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	"	\$ 10.75
\$ 15.—	"	\$ 15.75
\$ 20.—	"	\$ 20.75
\$ 25.—	"	\$ 25.75
\$ 30.—	"	\$ 30.75
\$ 35.—	"	\$ 35.75
\$ 40.—	"	\$ 40.75
\$ 45.—	"	\$ 45.75

Prejemnik dobil v starim kraju izplačilo v dolarjih.

GLAVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJIBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
430 WEST 10th STREET NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

J. M. BECKER:

NE PIHAJ, KJER TE NE PEČE

Ko sem imel 20 let in sem se baš rešil mačnih šolskih klopi, sem s kolesom potoval po domovini in na neki postaji sem vstopil v vlak, da se odpeljem domov.

Pravkar je izstopilo neko pevsko društvo in iz gneče je črno štrlel drog njegove zastave. Vagon je bil prazen. Le neki gospod je še vstopil. Razšepiril sem se, vzela časopis v roke, pogledal na uro. Peveci so na kolodvoru, brčkone odhajajo v vlak na čast, zapeli pomladno pesem. Lokomotiva je potegnila, še preden je bila pesem pri kraju in kolodvor, pevsko društvo, zastava, se je začelo oddaljevati od nas.

Tedaj sem zapazil dežnik, ki je samotno stal v kotu pri oknu. Ozrl sem se na sopotnika in koj spoznal, da dežnik pač ni njegov. Naglo sem planil k dežniku in oknu in sem se videl pevec, ki so ostali krog svoje zastave. Pomolil sem dežnik skozi okno, mahal ž njim, migal in iskal ubogega lastnika. Pa se ni javil in zato sem naglo zagnal dežnik skozi okno in sem še slišal, kako je dežnik lomil na tla. Prepričan sem bil, da ga bo lastnik našel baš zato, ker sem imel tako prisotnost duha, ker sem bil tako pripravljen pomagati in služiti bližnjemu.

Toda, ni mo se še dolgo peljali ko se odrinejo vrata in vstopi iz nekega tujnega oddelka neki možki. Usedel se je prav tja, kjer je bil prej dežnik.

Potajil sem se, skrtil za časnik in se neznanško boril sam s seboj. Saj bi bil molčal, a kaj, ko je bila priča v vagonu! Potekal sem izza lista in videl, kako me je oni opazoval. Tedaj je tujli oni tretji, pravi lastnik dežnika, opazil izgubo. Premikal se je na sedežu, meneal sem in tja in bil spočetka jeznega, nato nemirnega nato vladnega obraza. Pa sem se ojuzečil.

"Oprostite, veste, saj lahko na drugi postaji — morda brzojavko. Mislim sem namreč, oprostite, po neumnosti sem mislil..."

Čez sedem let sem se vozil z brzovlakom. V mojem oddelku vagona je sedel tudi neki starejši, odlični Rus. Imel je belo, dvodelno brado, in je govoril z mano. Ko se je vlak na neki postaji ustavil, me je vprašal, ali bi utegnil na kolodvoru zajtrkovati. V voznem redu je bilo označeno, da stoji vlak deset minut. Dovolj bo. Rus je izstopil in izginil. Jaz sem ostal v vagonu in čuval prtjago, čuval krasni kožuh Rusa, kožuh iz najdragocenejšega krzna in čepico in obilne, s krznom podložene škornje, ki jih obuješ, če te zebe v vagonu v noge. Mislim na Rusijo, na to veliko, daljno, zaslanjano Rusijo, na carstvo velikih knezov, na deželo balalajke, pušče, mraza in snega.

Toda! Pogledal sem na uro, sprevidnik je zakleal "vstopiti!" Saj ni mogoče! Saj smo bili šele pet minut na postaji! Kje je Rus, Rus?

Vlak se je premaknil. Planil sem k oknu. Rusa ni bilo nikjer. Zdaj pa naglo, brzo, urno! Kaj storiti! Rus, kajne, šestdesetletni gospod, vendar ne bo ostal tukaj brez suknje, kučme, škornjev! V tujini — tak plemenitaš? Pa sem pograbil suknjo, kučmo, škornje in jih zalučal ven, naj jih dobi on, saj bo kmalu tu, mu bo v tolažbo, bo vesel, čeprav ves muzev od strahu.

Spet sem se usedel in razkošno užival, ker sem storil tako možato delo, ki ga marsikdo ne bi bil zmogel. Tedaj pa — še zdaleje ga vidim — prislonih skoraj brez sapa mogočni Rus, ed mraza zardelega obraza in me je koj spoznal in se zasmejal

in sopihnil in drhtel.

"Za las — pa bi bilo narobe. Se dobro, da sem slišal sprevidnika! Stekel sem kar počez semkaj, čeprav so ljudje kričali in se še o pravem času povzpeli na zadnji vagon." Jaz pa, ljubim bog, svoj živ dan bom proslavljal Ruse. Ta moj dragi znanec mi je odpustil lahkomiselno dejanje, zašepetal sprevidniku nekaj besed in mi segal v roko in se mi še zahvalil.

Pa je prišla vojna. Leta 1916 sem se peljal na dopust s francoske fronte. Ves obložen s prtjago sem zahrepenel po ljudeh, zapustil za seboj pepelnate in smrtne poljane. Poljubil sem prvi zeleni, blaženi šop trave.

Na neki postaji nas je čakal pravi vlak, vstopil sem, odložil bremena in se tiho zaril v svoj kot. Čez več ur je vstopil neki vojak, se usedel, ni rekel ne bes ne mev in ždel tako kot jaz. Ko se je že znočilo, je vstal, pozdravil in izstopil.

Tedaj sem v temi zagledal na klopi njegov kožuh. Krasen je bil, z ovčjo kožo podšit; kožuh, ki si ležal na njem ko na postelji, ko na mehki zofi, ko v nastoljaju in si bil varen spričorav in smrti.

Sklonil sem se skozi okno, kriknil "hej infanterist!" — a vlak se je že odmaknil in — o ne! — to pot pa nisem bil tak. Kožuh se mi je zdel pripraven zame. Prav lopo se mi bo prilgel za ležišče. Spomnil sem se dežnika, spomnil Rusa. A takole ti življenje pobije prenapeto mišljenje, takole nas usposablja, da smo "možje iz jekla," da smo zviti, trezni. Da, predvsem: trezni.

Pa nisem dobro spal na tej tuji, po krivem prisvojeni lastnini. Ne bom rekel, mogoče je bil ta kožuh ko zofa, a ne zame. Mogoče te je branil rau in smrti, a mene ni. Zakaj, majeni, drobni sovražniki so me napadali iz njega. Nič manj, ko človeški sovražniki. — In zdaj — kaj naj rečem, kaj je prav in kaj ni prav! Ali je bolje, da smo sebični? Ta svet, dasi je tako lep, ima le polno zvijačnih pasti, ki se jim kar ne moreš izogniti.

NEMŠKA FLOTILJA NA DUNAVU.

Hitler je naročil poveljniku nemške mornarice, naj preuredi stražne ladje na Dunavu v posebno flotiljo, ki bo podrejena mornariškemu ministru.

ŠPEKULANTI V TABORIŠČE.

O priliki zadnje napetosti med Poljsko in Litvo so židovski spekulanti skušali izkoristiti položaj s tem, da so nakupili velikanske množine valut in vrednostnih papirjev, s katerimi so uganjali nezasišeno umrazane spekulacije. Poljski notranji minister jim je nakano prepredil. Odredil je aretacijo vseh židovskih spekulantov. Polteija je žide zaprla v taborišče Bereza Kartuzna, kjer so pod strogim nadzorstvom.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Slovenci v Kanadi

SVATBA IN PEVSKI FESTIVAL

Zopet se oglasim in bom skušal napisati dopis, kolikor mi bo mogoče, ker za pisanje nisem kaj prida.

Zadnjič sem se nekaj hvalil, da me je obiskal moj prijatelj John Sever iz Nanaima, B. C. Jaz sem trdno mislil, da je bil ta obisk za mene, a kot sem pozneje dognal, je imel John tukaj v Rosslandu, B. C. izvoljenko, Katicio Ferkula in je njo obiskal.

Naš John je dal slovo dečvištvu in pluhu in se slovesno oženil. Pleh omenjam zato, ker moški imajo iste pravice v tej državi kot ženske, zato prav gotovo tudi mi vlečemo tisti nesrečni pluh.

Poroka Johna Severja in Katicie Ferkula se je vršila 5. febr.

t. l. na Nanaimi, B. C. Starejšini sta bila Mr. in Mrs. Bravar iz Nanaima, družica je bila nevestina sestra Danica, jaz pa tovariš.

Tovariš ima dolžnost, da takrat, ko gospod deli sveti zakon, sedi v tretji klopi mirno kot pribit zraven šestnajstletne družice.

Ženin in nevesta sta mi naročila, ako bom kaj o tem pisal, naj ne pozabim, da se prisrčno zahvalita vsem, ki so jim prinesli darove, posebno pa Mr. in Mrs. Bravar, ki sta jima dala na razpolago prostore za svatovsko zabavo.

Mr. Tone Bravar in njegova zmiraj vesela soproga sta na tej svadbi res skrbela, da nista mogla bolje. Na tej svadbi

sem tudi po dolgem času zopet slišal lepo slovensko petje. Posebna mojstra v petju sta Mr. in Mrs. Dominik Beg.

Nam iz Rosslanda, ki smo bili na Nanaimi, so dnevi prebitro minili in neko jutro je Josa (hrvatski rojak) tako pretresljivo zapel, da bi kamen jokal tisto in edino ki jo zna: "Zora puea, dan se dela, a ja morem odlatit." In odšli smo zopet nazaj v Rossland in tukaj nas je sprejel 12 čevljev debel sneg.

Ženin in nevesti želim vse najboljšje.

Kakor lani, bo tudi letos festival, to je godbena in pevška tekma. Lani je bil festival v Trailu, B. C., in je nastopilo okrog 3000 oseb. Trajal je 4 dni. Letos bo enaka tekma v Nelsonu, B. C. v dneh 4., 5., 6. in 7. maja.

Prvenstvo v minulem letu je prejela naša mestna godba na pihalu. Vsak pevski zbor, god-

ba ali posameznik ima dva komada za izvajati, ki sta že določena. Za godbe je izbran glavni komad "Lucie di Lammermoor." Pri tem komadu je močno podobna melodija naši slovenski pesmi "Slavček milo je naglašal pesmi za go-ro".

Rojaki, ki se nahajate v Nelsonu ali bližini, ako vas zanima glasba, pridite poslušati: ne bo vam žal, ker vsak, ki bo nastopil posamezno ali v skupinah misli, da bo dobil prvenstvo, zato bo glasba prvovrstna.

Festival se bo vršil v Capitol Theatre. Letos je Petra Zgagovejstni dan ravno na velikonono nedeljo, kakor tudi lani.

Želim ti, Peter, da bi še mnogo leta ostal zdrav in vesel.

Vesele Velikononočne praznike želim vse mbralcem Glasu Narodna. Matija Pečaver, Rossland, B. C.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika in najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevalo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govornice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc Š. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Biznanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOLJAKA SVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TRESH SEC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Novačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofiji Luki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GERMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeči. Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ZIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Naročniki!

Pozrite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 3. 31.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 31. marca 1938

Posilite pravočasno, da nam pripravite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Dopis iz domovine

ZANIMIVOSTI IZ POLJAN IN ŠKOFJE LOKE

Hudo zimo smo letos imeli, a si ni padlo bog ve koliko snega, je pa toliko hujsje priti- kal mraz. Se danes, ko se ze priblizujemo pomladi, se redko- daj toplomer pokaže preve- fisko nad mico. Letosnja zima je bila za mnogo nadloga, ker niso bili dosti pripravljene a njo. Ker sta bili zadnji dvo- imi brez snega in mraza, je tudi enopisje, ki ima menda sveze z vremenskimi preroki. Pisalo, da so se zime in mraz ustovile od nas, in da se je svet v svojih tečajih prena- snil. In res mogoče, ki nimajo navade preveč drv za zimo pri- pravljati, so bili že ob Božiču brez vsake kurjave. Hudovalci so se čez "ta papir" in zabič- kani, da jim ne bodo več ver- jeli.

Seveda, kupčevalci s drvni- so to zimo dobro zaslužili.

Se hujsje kot pri nas je mo- valo biti drugod dasiravno ni bilo čitati o prevelikem mraza, snegu in zametih, ki ovirajo promet. Po-ebno na morju, kjer se je gotovo na ladje nabiraj- led, da jih je še bolj v vodo- vlekle. S tem so seveda zasta- jale v brzini. Ni čuda, da so nekatera pisma iz Amerike po- trebavala dalj časa kot po na- šedi.

Tudi pri "G. N." je bilo opa- žiti, da je nekoliko zaostal, ta- ko, da so že naši vestni bralci, ki ne prezro niti ene številke, že mislili, kaj da je. Tako je k- meni prišel Anton Tavčar iz Malenskega vrha, ki ga dobro poznajo v Rock Springs, Wyo., kjer ima brata Jakob in se- stro in je tudi on sam več let tam preživel. Vprašal me je, kaj da ni "G. N.", ne dobiva za on in nekateri drugi, ki ve- za njo. Pojasnil sem mu kot sem vedel in znal. Toda že nasled- nji teden se je "G. N." na po- sti prikazal. S tem je to vpra- šanje rešeno. Seveda "G. N." tudi jaz nisem prejel ob tem času. Bil bi tudi marsikak do- pis lahko napisal, ko bi bil ve- del, kako je. Anton Tavčar, ki že 25 let "G. N." redno prebi- ra, pozdravlja vse svoje prij- telje in znanee, posebno pa ti- ste, s katerimi je bil l. 1916 v White Mountains na lovu in so tam pekli divje kokoši.

V Poljanah je umrl 86 letni Lovre Erjavec. Bil je poročen s staro Labernico, ki pa mu je pred letom umrla in je nazaj- dajše ostal sam. Med drugim zapuščena v Ameriki tudi sina Janeza. Umrl je tudi Zganjar- jev France, 78 letni Franc Pi- tar. Bil je že 1882 leta v Ameri- ki in tako pri prvih naših Ame- rikaneih, in je bil mnogo po- svetu. Imel je navado, da se je čedno oblačil. Dasi kot nava- den strojarski pomočnik, je ob- gotovih prilikah nastopil tudi v fraku in cilindru. Vstrel tega je bil vpoštevani tudi pri gos- poskih ljudeh. V Gorenji vasi je pa umrl 78 letna Marija Perko p. d. Brejanka.

Predpust je tudi za nami. — Kot kaže, bodo tudi zginjale po- časi stare grešne navade, ki so bile z pustovanjem v zvezi, t. j. popivanje in drugo. Kriza, ki je bila naš gost dolga leta, se- daj počasi izginja. Hranilnice tudi že izplačujejo vlagatelj- nekaj več kot navadno tako, da je za prvo potrebo. Obrne se pa v tem oziru še na boljše ko- obetajo. Priel bo vsak do svo- jega denarja.

Pri pregledovanju starih šte- vilk "G. N.", kolikor jih hra- nim, sem opazil dopis naroč- ne Vaslega lista iz Hudson, Wyo., pri kateri je na stano- vanju John Tušek, p. d. Zrim- cov iz Poljan, naš stari znanec, lovec in ribič, kot smo ga tu- kaj poznali. Spominjam se ga, kot takega tudi jaz.

Dopisnica pravi, da je bil

Janez zelo vnet bralec mojih dopisov, ker zanimalo so ga poljanske novice, četudi je že v Ameriki blizo 40 let. Dopisni- ca, ki je doma iz bližine Škofje- loke, želi, da bi se na Loko malo ozrl in popisal kar je no- vega tam! Tako tukaj nave- dem, kar je meni znanega in- vaznega, kar gotovo ne bo za- nimalo samo nje, ampak tudi druge bralce "G. N.", ki so od tam doma.

Škofjaloka ima danes la- sten srez ali okrajno glavar- stvo, ki obsega poljansko in- lsko dolino in okoliške čbe- ne, ki so poprej pripadale k- kranjskemu okraju. Tako ti- stini, ki imajo posla ali oprav- ke na glavarstvu, ni treba več v Kranj hoditi. V bližini Loke- sta tudi dve predilnici, v ne- klantju Kronerjevi predilnici- sukna je pa tovarna "Sešir", kjer izdelujejo klobuke. Vse- to pomeni precej za okolico, ker tu je za okoliške delavce in- delavke precej zaslužek.

V Škofji Loki je tudi garnizi- ja, kar tudi nekaj pomeni za okoliške kmete, da spravijo marsikaj v denar. Mesto se ve- ča dan za dnem ne samo pri- prebivalstvu tudi pa poslopih. Zadnja leta je bilo zgrajenih mnogo lepih in velikih stavb. Zgradili so Šolo, ki je po veli- kosti in ureditvi pravi ponos- nestu. Čez selško Soro je zgra- jen betonski most, ravno tako je projektiran čez Poljansko- Soro. S tem je oskrbljeno, da v bodoče povodnji ne bodo od- našale več mostov. "Pod nuna- mi" obdizavajo bregove z obel- strani Soro. Tako zmanjšujejo nevarnost, da bi ob bregu sto- ječe hiše kedaj zdrlele v vodo.

Loka v hišah napreduje, in- ne bo dolgo, ko se bo vse sku- paj držalo tja do Trate ali do- kolodvora. Posledica tega je tu- li, da je Kamnitnik vedno ni- žji. Seveda, mnogo kamenja dobivajo iz drugih kamnolo- mov v okolici, ker ga mnogo porabijo za posipanje cest.

Zadnje jesen so dovršili no- vo betonsko cesto (concrete road) iz Kranja v Ljubljano, v- Sirovi 8 metrov, ki ima asfalti- rano površje, kar je stalo pre- cej denarja. Tudi to precej po- meni za Loko, še več pa za spo- lni promet.

Pri "Kapucinih" so odstra- nili pred cerkvijo staro obzidje, ter s tem razširili prostor, ki je dobil lepše lice, da se vsaj cer- kev že od daleč vidi, ki je ena najlepših v mestu in okolici.

Kapucini imajo še vedno na- vado, da dele kosilo revečem ob gotovih dnevih. Razume se, da so med krizo imeli precej odje- malecev.

V mestu so tri hranilnice, ki imajo danes precej prometa.

V Jurjevi hiši je še vedno so- lišče; ondi je tudi prostor za potepuhe in druge nepridipra- ve, ki pa je največkrat prazen.

Na glavnem trgu je Sokolski dom, kjer imajo pogosto kino- predstave, isto je tudi drugod, da kažejo slike proti mali vsto- pini. Seveda, da "Picture Shows" tukaj še niso tako iz- popolnjeni kot v Ameriki.

Pred časom je bilo zanima- nje za mestni muzej, da bi ga ustanovili, danes ne vem, kake- daleč je stvar napredovala.

V Stari Loki je umrl baron Stahl. Njegovo grajščino so kot znano kupili za slepec, naj- več z ameriški darovi, kate- re je zbiral tako marljivo "G. N."

Kašman, Thaler, Deisinger, Košir, mesar Tončič in še mo- gno drugih znanih oseb, katerih imen se ne spominjam. Bog da j- vsem dobro!

V mestu je tudi še več al- manj znanih starih gostila, ta- ko: pri Balantu, pri Juriju (Otetu) pri Cenetu in mnogo- drugih, kjer se lačni in žejni lahko podstavijo. "Pri "krou- bitru" je ni več, kjer so nekda j- tudi kmetje s hribov prirejal- svatbe.

Nekaj pa tudi ne smem, da bi ne omenil. Zadnja leta prireja- ta starološka in škofjeloška fa- ra takoimenovane "Staroslavne- pasijonske procesije", ki i- majo svoj izvor po starem "Škofjeloškem pasijonu" iz l. 1721., po katerem se vrše pred- gre in igre v starinskih kostu- nih, naposled pa procesija. — Vse to traja po več dni.

Razume se, da pride gledat- za svečani prizor na stotine ljudi od blizu in daleč, katere se vabi z velikimi plakati. Pri- can se pobira mala vstopnina od 2 — 10 din, kar ni veliko.

Sporod je zanimiv, kakor raz- vidno iz tu in tam še visejih- plakatov, ki se zaključujejo z besedami: — Naj postane ta pasijonska procesija — sloven- ki Oberamergau!

Kolikor si bo Škofjaloka s- tem pridobila, se ne ve še po- redati, pač pa bo precej pome- nilo za gostilne in slične obra- te, ki hranijo in prenočujejo- tuje.

Pred časom so obetali razš- riti razne ozke ulice ali preho- de, pa se je svetovalo, da naj Škofjaloka še nadalje obdrži- svoje starinsko lice in pri tem- bo ostalo. To je vse, kar vem o Škofjiloki povedati.

Dodam še nekaj, kar bo go- tovo John Tuška v Hudson, Wyo. zanimalo. On je bil doma v Poljanah v Zrimu, kjer so imeli gostilno trafiko ter malo prodajalno, kjer se dobilo sol, kavo predvsem pa užgalice, ki so jim stari ljudje dejali "ma- sine", da so mogli tobakarji prižigati svoje pipe in gospodi- nje v peči zanetiti ogenj. To je bilo pred 50 ali več leti, ko se v Poljan-ki dolini ni dobilo drugega. Janez je bil doma pri svoji "teti", kot so mater i- menovali, s sestro Micka, ki je pomagala v gospodinjstvu. — Imela sta pa tudi premožnega- strica, ki je bil konzul v Kairi, torej visok avstrijski uradnik, in je redno prihajal na obisk k svojim v Poljane. On je pri hi- si tudi mnogo popravljal, kar se še danes vidi. Vsi, to je vaščani, so bili mnenja, da bo konzul- nekoč vse izročil Janezu, po- sebnno, ker je bil vdovec in brez- otrok. Prišla pa je vest, da je nenadoma umrl in ne dolgo na- to so prišli iz Trsta ljudje, ki naj bi bili sinovi pokojnega te- hišo z zemljiščem prodali. Janez in Micka sta morala od do- ma. Janez je odšel v Ameriko, Micka se pa je oprijela v do- mači vasi pekarije, kjer peče še danes, in jo hvalijo vsi, da se razume dobro na svojo obrt.

Vse to se je zgodilo pred 38- leti, in je po moji vednosti ta- ko in če ni, naj svoji gospodi- nji naroči, da bo kaj drugače napisala v "G. N." V Zrimu, ki je danes last posojilnice v Poljanah je poleg njenih ura- dov še trgovina in tu se naha- ja pošta namreč, kjer je bil ne- kdaj hlev, kjer je šimel ogledo- val od kod jo bo Janez z ovson- primahal. — Kot sem še ome- njal, je bil Tušek zelo vnet lo- vec in ribič, ker njemu dr. Tav- čar, kot lastnik ribolova po So- ri, zanimal, da je "abtal" na ri- bo. Toda v njegovi bližini smo bili otroci najbolj varni, da smo nastavili naše trнке, saj tudi on ni bil drugače boljši in

tudi ne veliko starejši od nas drugih, ki smo imeli navado vi- seti na Srednjiškem mostu in- zevati v voo.

Druge novice iz Poljan in okolice v prihodnjem dopisu. Vesele velikonočne praznike John Tušku, njegovi gospodinjji in ostalim bralcem našega "Glas Naroda".

Pozdravljen — John Batich.

KAKO STAR JE BIL PRAČLOVEK.

Znanost se že detj časa trudi, da bi dognala, kakor star je bil pračlovek. To skušajo učenja- ti dognati na podlagi anatomi- skih znakov izkopanih okostij. Najbolj raziskujejo zobe izko- panih okostnjakov. Vendar je treba dodati, da so taka razis- kovanja precej nezanesljiva, ker so zobje v predzgodovinski dobi najbrž precej bolj trpeli kakor danes, zaradi česar so se mnogo hitreje izrabili. Saj še danes lahko opažamo, da se zobje eskimskih žensk mo- gno obrabijo, ker morajo Eskim- ke za oblake potrebno kuho- vino poprej dobro prečvečiti in- griziti, preden jo zažjo živati. Učenjak Vallon je sedaj izna- šel nov način, kako se da pri kakem okostnjaku preueniti njegova starost. Začel je nam- več opazovati sive človeške lo- banje. Čim bolj je tak siv na lobanji okostenel, tem starejši je bil človek. Tako je raziskal 173 lobanj pračloveka. In je ta- ke došiel, da nobeden teh prač- lovekov ni bil 80 ali 70 let star- ta se le redki dosegli starost 50 let in da je povprečno prač- lovek dočakal le 35 let sta- rosti.

'GLAS NARODA' ADVERTISE IN

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi sen- ci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spo- smpomenik?

<p>IZ BAGDADA V ŠTAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani</p> <p>VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast. Cena \$1.50</p> <p>KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami</p> <p>VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi. Cena \$1.50</p> <p>PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami</p> <p>VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena \$1.50</p> <p>PO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani</p> <p>VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju. Cena \$1.50</p> <p>V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani</p> <p>Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golob- njaku. — Mohamedanski svetnik Cena \$1.50</p>	<p>SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani</p> <p>VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledn. — Ne- varnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči. Cena \$3.50</p> <p>WINNETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani</p> <p>VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklestvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka. Cena \$3.50</p> <p>ZUTI 4 knjige, s slikami, 597 strani</p> <p>Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč- no. — Rih in njegova poslednja pot. Cena \$1.50</p>
---	--

Naročite jih lahko pri

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

Padla je pred njim na kolena, objela njegove noge in jih privila k sebi. Hotela ga je rešiti, žrtvovala bi bila vse na svetu, samo da bi ga rešila. Sklonjena nad njim je naenkrat opazila kako mu teko solze po licih.

— O, ti jočeš! — je vzkliknila. — torej lah- ko upam!

Prijela ga je za roke, objela njegovo glavo in ga prisilila, da jo je pogledal. In nadaljevala je vsa v ognju:

— Spregovori vendar, zdrami se iz svoje o- topelosti. Grdo sem ravnala s teboj prav kar- zal mi je. Saj veš, da se človek v razdraženosti lahko spozabi, potem pa obžaluje svojo prena- tjenost. Toda jaz te preveč ljubim, da bi mo- gel le za trenutek pomisliti, da sem te hotela zaliti. To je zadnji ostanek ljubosumnosti, ki je- pa že utihnila v mojem sre. Ljubosumnosti! Bože moj! Čemu in zakaj to? Mar bi ne bilo- mešno biti ljubosumna v mojih lth in z mojimi- živimi la mi? Saj vidiš, da so že povsem sivi. Tako sem skrivaj trpela. Da, vem, bilo je ne- pametno, da sem se upala. Ti tako mlad, ne me- več ljubi tako stare žene. To bi bila mo- gala spoznati že prej. Toda srce nima gub, oro- se brani pozabe. Odslej bom pametnejša, ob- zevala te bom ne zavoljo sebe, temveč zavoljo- tebe kakor mati. Da, tvoja mati, to hočem biti- odslej. In ti mi boš zaupal, povedal mi boš vse, kaj te bom pa lahko tolažila in bodrila.

Vzravnila se je v svoji plemeniti požrtvo- valnosti in oči so se ji zaiskrile.

— O, saj dobro vem, kaj se godi v tebi že- dva dni. Ti veš, kam se je zatekla Lucie, ta- vrtoglavci Cravant ti je to takoj povedal in zdaj- je edina tvoja želja videti jo. No, dobro. Če- najdes v radosti svidenja moč za nadaljnje živ- lenje, o povej mi, to in sama te odvedem k nji.

Armand jo je pogledal, kakor da vidi pred- seboj sla iz nebes. Potem je pa sklenil roke, se sklonil nizko in odgovoril:

— O, Mina, Mina! Ti govoriš to po vsem, kar- sem storil in po vsem svojem trpljenju zateči- mene! In vse to zame! O, nisem te vruden, tvo- ja dobrota je zares angelska!

— Toda jaz nočem, da bi umrl! — je vzkli- knila. — Ljubše bi mi bilo, da me zapustiš, da- se izgubim, sam da te bom videla srečnega.

— Pomiri se, ne bom se ubil. Moje častno be- sedo imaš.

— Toda trpel boš še vedno, vsak dan si otoz- nejši, vsak dan bolj bled, sklanjal se boš k zo- unji, kakor bi se hotel sam pokopati v njo. In- stal boš nem na moje prošnje, na vse moje bo- lne besede. Te muke prenašam že dva mese- ca in zdaj vidim, da bodo vedno hujsje, dokler- ne pride nekega dne konec. Groza me je in tre- sem se pri misli na tvojo smrt. Ti ne veš, kaj- je pogled na drago, trpeče bitje, ki mu ne more- mo pomagati. To je strašno trpljenje obupanji- mater, sklonjenih nad zibelkami bolnih otrok. Človek bi hotel dati svojo kri, da bi izlečil ne- zdravljivo bolnega, pa ni mogoče. Samo roke- lahko sklepa in lthi, a še to ne približa bolnega, da bi se ne prestrašil, da mu ostane vsaj iluzi- ja, da nihče ne ve, kako blizu je že njegova zad- nja ura. O, če se bodo te muke nadaljevale, bom omagala pod njimi in zato te prošim, usmi- li se me!

Armand se je tiho in otožno nasmehnil, re- roč: — Gorje, Mina! Lahko vam obljubim, da- se ne bom ustrelil, ne morem vam pa obljubiti, da ne bom več trpel. Sramujem se svoje bole- sti, toda ne morem je niti premagati, niti zadu- šiti. Močnejša je od mene, jaz sem samo še i- grada v močni in skrivnostni roki usode. Ni mi- treba ponavljati vam, kakšno je moje duševno- stanje, saj ga sami dobro poznate. Bojim se, da je neozdravljivo. Vse, kar morem v bodoče- storiti je, da bom svojo usodo potrpežljivo pre- našal.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

61

Pri teh besedah, premagana vsled svojih občutkov, položi svojo roko na njegovo ramo in ga udano pogleda.

To se mu zdi neljubo in se ji za korak umakne ter naglo pogleda Hermo. In v njenem govorečem obrazu vidi nekaj kot holest in nemir in še nekaj, kar mu je povedalo, da vračuje njegove občutke. Obenem pa mu je tudi neprijetno jasno kaj Inga misli. Zakaj se mu je tako očitno vsiljevala, ne more razumeti, da pa je jadrjala za tem, da bi si ga navezala, je bilo jasno. Da ga je na enkrat hotela ljubiti, se mu zdi nemogoče, kajti prej je bila proti njemu vedno zelo hladna in dovolj odbijalna.

Vedno bolj pa vstaja v njem zahteva, da se prepriča, ako so Inga, njena mati in Kurt v resnici poneverili oporoko. Četudi je ne more več dobiti, vendar ne bi hotel, da bi se ti trije ljudje iz njega norčevali in se jim ne mara več kazati, kot bi mislil, da imajo kako pravico do dedščine.

Ravno, ko se umakne od Inge, prideta v sobo Kurt in njegova mati in se postavita za Anito. Komaj so vsi zbrani v obdobju, ko France naznanja Franka Soltana in ga pripelje v sobo. Frank Soltan je prejšnji dan pravilno službeno obiskal gospo baronico Seebachovo, toda je ni našel. Tako ga mora Gunnar predstaviti gospe baronici, Ingi in Kurtu.

Gospa baronica Seebachova ga pozdravi s svojo navadno dostojanstveno hladnostjo, Inga z uljudnim nasmehom, Kurt pa z okornim, dijaškim priklonom. Anita pa ma s svojim mišljenim in ljubeznivim nasmehom ponudi roko in mu reče nekaj prijaznih besed. S Hermo se prijazno pozdravi. Dieter in Hannelore pa ga veselo pogledata. Zli se jima čudno, da sofer tete Anite sedi z njimi pri mizi in Hannelore šepetaje Hermi izrazi svoje začudenje nad tem in pravi tiho, da gospod Soltan ni pravi sofer, temveč gospod.

"Meni se je takoj zdel tak," pravi Dieter, to pa mu uide tako glasno, da so vsi pri mizi slišali. Četudi pa so vsi vedeli, kaj deček s tem misli, se za njegove besede niso zmenili.

Frank Soltan se po prvi zadregi tako pristo in spretno giblje, da nikdo več ne občuti napetega položaja. Odkazali so mu mesto med Gunnarjem in Dieterjem in Gunnar z njim živahno govori. Kmalu je med Gunnarjem, Soltanom in Anito nastal tako živahen razgovor, da so ostali z zanimanjem poslušali. Gospa baronica Seebachova kmalu opazi, da je Soltan brezhibna postava za vsak salon. Gospa Inga se hoče Gunnarju prikupiti in se tudi vmeša v pogovor, Kurt pa skuša postavljati z dijaškimi izrazi. Tako se zelo živahno razgovarjajo. Da so se Soltanovi pogledi v hvaležnem spoštovanju cizirali po Anitinem krasnem obrazu, ni nikdo opazil. V vsakem oziru se je Frank Soltan zelo dobro postavil in ko se zatem, ko so na terasi popili moko, poslovil, se gospa baronica Seebachova penja in reče:

"Veselilo nas bo, ako nas ob nedeljah večkrat razveselite s tem, da boste kosili z nami."

Soltan se uljudno zahvali in odgovori, da ji je treba samo zapovedati.

Anita bi zopet najrajši poljubila svojo mačeho za njeno ljubeznivost do Soltana. Ko se od nje poslovil, mu pravi prošeče:

"Ali nam hočete danes napraviti veselje, da nas peljete nekoliko ob bregu Rene? Otrokomu sem obljubila. Z ozirom na vaše potrebno delo zadnji teden skoro nismo prišli iz hiše."

Soltan se uljudno prikloni.

"Ob katerem času zahtevate avtomobil, milostljiva gospica?"

"Zopet o pol šestih, po čaju."

"Točno bom na mestu."

Ko Soltan odide, pravi gospa baronica Seebachova:

"Soltan ima brezhibno obnašanje in je zelo zabaven. Upam, da bom storila v smislu vas vsch, ako ga ob nedeljah povabim na kosilo."

Vsi ji živahno pritrdijo, samo Kurt pravi malomarno:

"Saj sva samo dva gospoda med tolikimi damami in je povečanje moških popolnoma na mestu."

Po kosilu gre vsakdo, kot vedno, po svojih opravilih do čajanke. Anita polglasno pravi Kurtu:

"Ali greš za nekaj minut v mojo sobo, Kurt, rada bi s teboj nekaj govorila."

To mu pravi popolnoma mirno, toda Kurt jo nejevoljen pogleda.

"Gotovo rad, saj tako ne vem, kaj bi iz dolgega časa delal."

In Kurt gre z njo.

"Ali ne bi hotel enkrat poskusiti s kakim resnim delom. Kurt? Za človeka mora biti strašno, ako tako postava, kot ti." Kurt skomigne z rameni.

"Zakaj pa bi delal? Da bi dokončal svoje učenje? Kakemu reče vendar ne bom vzel kruha."

Anita ga resno pogleda.

"Smiliš se mi."

"Zakaj? Prav nič ne mislim, da sem pomilovanja vreden. Napravi mi uslugo in mi ne prihajaj s tako imenovanimi čednostnimi pridigami; s tem se meni ne boš prikupila."

Anita nčesar ne odgovori; govoriti prične šele, ko oba prideta v njeno sobo.

"Torej, kaj imaš na srečo, Anita?" vpraša Kurt, ko ji nasproti leno leži v naslonjaču s prekrizanimi nogami in s stisnjenimi konci prstov.

Anita stopi k omari, v kateri je spravila pismo in zavitek z nakitom. Vse položi na mizo in pravi mirno:

"To ti hočem vrniti."

Kurt se zgane in se ježno vzravna.

"Kaj pa je to?"

"Saj vendar slišiš, da ti hočem vrniti."

S strupenim pogledom se Kurt obrne k Aniti.

"Povej mi vendar, ali se ne vmešavaš preveč v moje zadeve? Saj se tudi jaz ne zmenim za to, ako imaš ljubezenske spletke s svojim soferjem in ga pušiš, da napreduje za inženirja."

Anita nekoliko prebledi, toda svojega miru ne izgubi.

(Dalje prihodnjč.)

VOJNA V ŠPANIJI

Slika je bila posneta na cesti v Barceloni, ki je sedaj glavno mesto španske republike, in sicer ob času fašističnega zračnega napada. V teku 48 ur so se fašistični letalci osemnajstkrat pojavili nad mestom in metali bombe. 1300 oseb je bilo usmrčenih, nad 3000 pa ranjenih. Vsi potniki v poulični kari, ki jo vidite na sliki, so bili usmrčeni.

Iz slovenskih naselbin

DAN J. S. K. JEDNOTE.

V Elyju, Minn., kjer je seled JKSJ, se marljivo pripravljajo za 40-letni jubilej obstoja te dične organizacije. Dan 18. julija je bil določen za Jednotin dan, ko se pričakuje na Elyju mnogo zanimljivih gostov te Jednote.

JKSJ je bila ustanovljena na Elyju dne 18. julija 1898. Izza svoje ustanovitve pa do danes se je razrasla v veliko in močno podporno bratsko organizacijo, ki dela čast gospodarskemu uredstevanju ameriških Slovencev. JKSJ je znana po svojih širokogrudnih in tolerantnih pravilih in nazorih, zato se skoraj z gotovostjo lahko trdi, da nima nobenih nasprotnikov, ker se ne vrtika v prepričanje in nazore nikogar.

Kakor rečeno, bo 18. julija praznovala Jednota na Elyju 40-letnico svojega obstoja in mestni svet mesta Ely je sklenil na svoji seji 15. marca, da bo letošnji 18. julij oficalni dan Jugoslovanske Katoliške Jednote.

V proslavo 40-letnice se vrši velika jubilejna kampanja za pridobivanje članov in iz Nove Dobe, Jednotinega glasila je razvidno, da ima ta kampanja že dozdaj zaznamovati velike uspehe.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA ..."

V Luzerne, Pa., je umrl 25. februarja Joseph Volkar, star 52 let. Doma je bil iz Skofljice pod Ljubljano. Zapušča zaupno soprogo, dve hčeri in dva sinova, v domovini pa mater in več drugih sorodnikov.

V Calumet, Mich., je umrl John Sterk, 68 let star, doma iz župnije Stari trg pri Kočevju. Umrl je za srčno boleznijo. Bil je član društva Sv. Petra KSKJ. Zapušča soprogo, pet hčera in tri sinove ter brata Petra na Dollar Bay.

V okrajni bolnišnici v Rochesteru, Pa., je 23. marca umrl Mike Škerl, doma iz Zemna pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Pred enim letom je prišel v Anzbridge iz Clevelanda, O., kjer zapušča brata in sestro.

V Clevelandu je preminul Martin Muster, star 66 let, doma iz vasi Kozelevec, fara Zagrac, odkoder je prišel v Ameriko leta 1888.

Pred nekaj dnevi je umrl v Bradley, Ill. Math. Klobučar, star 66 let in doma od Podzemlja v Beli Krajini. Bil je eden izmed starih naseljencev in tu

zapušča ženo, Irko po narodnosti, sina in hčer.

V Clevelandu je umrl dobro poznani rojak Frank Korvat, po domače Jaldov, star 60 let. Pekojni je bil doma iz Anbrun-

sa in je prišel v Ameriko pred 30 leti.

Petnajstletni Joseph Anzur, v So. Chicago, sin znanega rokajaka Antona Anzura, se je pred nekaj dnevi kopal z mnogimi drugimi otroci v bazenu YMCA v 91. ulici. Med kopanjem je fant prijel krč in je utenil. Zadnjo soboto so ga pokopali.

Tat v ledenici

Iz Prage poročajo: Praški prekajevalec Jozef Ponce je na vso mož ljubiv močak, ki s svojim odjemalcem rad in lepo postreže. Pred nekaj časa si je v svojo trgovino nabavil novo moderno ledenico, ki je bil na njo hudo ponosen. Čeprav pa se je ledenica dala zapirati in zaklepati z najmodnejšimi patentnimi ključi, je Ponce vsaki dan sproti meral ugotavljati, da mu iz ledenice zmanjkuje vedno več prekajevnega mesa in klobas. Galet za gnatjo je izginjala iz zaklenjenih omare, ne da bi se bil Ponce zaupal tem ali čemu izmed svojih odjemalcev.

Pri njem je kupovala tudi kuharica gosposke družine. Ta je Ponceu nasvetovala, naj si da k omari napravi signalno napravo. Kakor hitro bo kdo neupravičeno stopil k omari, ter je začel odpirati, bo naprava zazvonila in vlomilec bodo lahko kar prijeli. Ponce je stvar natančno premislil in si vedel napraviti tako napravo, ki pa je bila precej draga, tako da je Ponce moral globoko poseči v žep. Zato tudi nikakor ni nobero čudo, če je bil mož še slabše volje ter je zagrozil in se zaklel: "Če dobim v roko tiste lopova, ki me je vrljal toliko denarja, ta bo še dolgo pomnil mojo ledenico!"

V ponedeljek 14. marca je Ponce zopet na vso moč ljubeznicu stregel svojim odjemalcem in odjemalkam. Bilo je precej pozno popoldne. Naenkrat se je oglasil pretresljiv glas sirene, ki je naznanjala, da okoli ledenice nekdo stika. Ponce je naglo pograbil dolg mesarski nož ter planil v delavnico. Pred ledenico je stal neznan močak, ki je ravno skušal odpreti omaro. Mesarji so navadno močni ljudje. Tudi praški gospod Ponce jim dela vsi čas. Zgrabil je neznanca, naglo odprl omaro ter vanjo butnil svojega jetnika. Nato je ledenico mirno zaklenil in ključ spravil v žep.

Vsakdo drugi bi bil na njegovem mestu to novico, da je ujel tatu, obesil na veliki zvon ter bi bil brž telefoniral policiji, naj naglo pride. Gospod Ponce iz Prage pa je vsekakor mož hladnega preudarka. Prav nič se ni razburil, ker je natančno vedel, kaj dela. Naj

prej je bilo treba postrči kupovalkam, ki so bile v trgovini. Dedece v ledenici naj le čeka, saj ima čas.

Torej Ponce je stregel in stregel odjemalcem, dokler ni bilo treba prodajalne zapreti. To se je seveda zgodilo šele zvečer. Toda, če človek vse popoldne tako pridno seka, reže, tehta, zavija in prijazno zabava, ni čuda, če se tudi pošteno užeja. In zato je bil tudi gospod Ponce od sile žejen, ko je v ponedeljek zvečer zaprl svojo prodajalno. Zato je moral stopiti v bližnjo gostilno, kjer si je za prvo silo privoščil 6 vrčkov piva. Ko si je tako privoščil dušo, je mimogrede stopil na policijo, kjer je povlel, kako in kaj je v njegovi prodajalni. To je bilo nekako ob 9. zvečer.

Nato se je Ponce potrudil, da

je odšel nazaj v trgovino, kjer pa seveda ni odprl ledenice, marveč je čakal, da pride policija. Tej pa se menda tudi ni preveč mudilo, saj je že vedela, da ji zločince ne bo našel. Bila je ura že 10 ponoči, ko se je oglasila policijska patrulja pri Poncu. Sedaj so šele odprli ledenico. Komaj pa so se vrata omare odprla, je kakor vroča padel iz nje zaprti tat, ki je bil že ves pokrit z ledom. V mož so spoznali 40 let starega Celestina Holakovskega, ki je policiji že znan kot vlomilec ter slovi za specialista za vlom k prekajevalecem. Sedaj ima menda dovolj.

UMRL JE MAHARADŽA IZ PATIALE.

Iz Bombaya poročajo, da je umrl v svoji prestolnici Lahore maharadža Patiale, vazalne deželice v britsko-indijski provinci Pandžab. Maharadža je bil eden najimovitejših indijskih knezov. Njegova dežela šteje poldrug milijon prebivalcev. Maharadža se je rodil leta 1891, ter je prevzel vladno žez v starosti 9 let.

LJUDSKO ŠTETJE V NEMČIJI.

Za dan 17. maja je bilo v Nemčiji določeno štetje. Zdelo se štetje odgodili, ker se bo izvršilo na ozemlju Velike Nemčije, torej tudi v priključeni Ostmarki ob istem času.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA
(za moške) (za ženske)
Pogreb \$110. in VEČ
Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.
Jamčimo, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni.
129 E. 7th St., med 1. Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogal 155 St.
NEW YORK Tel.: Oldford 4-2568 B R O N X Tel.: Melrose 5-4577

Važno za potovanje
Kdor te namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vredno naše dolgele uskušnje vam zanesljivo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno predskrbeti, da je potovanje, uobno in hitro. Vato se za usone obrnite na nas za vsa pojasnila.
Mi predskrbimo vse, bodisi potanje za povratna dovoljenja, potni liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.
Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.
Pišite torej tako za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste povrnili in udobno potovali.
SLOVENC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za Slovence
zastopa:
SLOVENC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 9. aprila: Saturnia v Trst
- 14. aprila: Europa v Bremen
- 16. aprila: Rex v Genoa
- 20. aprila: Lafayette v Havre
Aquitania v Cherbourg
- 22. aprila: Bremen v Bremen
Roma v Genoa
- 27. aprila: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre
- 30. aprila: Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre
New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre
Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
Columbus v Bremen
Champlain v Havre
- 27. maja: Lafayette v Havre
Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa
Columbus v Bremen
Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre
Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa
Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre
Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Rex v Genoa